

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
<p>1. Muinsuskaitseamet, 16.11.2021 kiri nr 1.1-7/3436; 14.02.2022 kiri nr 1.1-7/2462-5</p>	<p>Sisend üldplaneeringusse ajalooliste looduslike pühapaikade osas (nimekirjad)</p> <p>1. Keskkonnamõjude strateegilise hindamise (KSH) aruanne 1.1 kultuuripärandi analüüsis käsitleda ka kalmistuid kui kohalikku kultuuriväärtust. Soovitame kalmistute käsitusel võtta eeskju Jõgeva valla KSHst ja ÜPst. 1.2 soovitame korrigeerida joonist 3.14 ja kasutada termini „muinsuskaitseobjektid“ asemel „riikliku kaitse all olevad kultuurimälestised“; 1.3 hinnata kergliiklusteede mõju lisaks kahele analüüsis mainitud mälestisele (reg-nr 11744 ja reg-nr 11878) veel järgmistele kultuurimälestistele: - Pärnu-Jaagupi–Kergu tee juures paiknevatele kivikalmele (reg-nr 11738) ja Riinu ohvripärnale (reg-nr 11739); - Vändra–Massu–Pärnjõe–Aluste kergliiklustee: pärandkultuuriobjektile Püha künnapuu 638:PUU:001 1.4 soovitame asendada ptk 3.3.2 lause: Kergliiklusteede projekteerimise raames on vajalik enne ehitustegevust läbi viia arheoloogilised uuringud järgneva lausega Kergliiklusteede projekteerimisel on vajalik küsida eelnevalt Muinsuskaitseameti seisukohta; 1.5 soovitame korrigeerida ptk 3.3.2 arheoloogiliste tingimuste nõude: Kinnismälestise piires tööde teostamiseks peab taotlema Kinnismälestisel ja muinsuskaitsealal tööde tegemise luba. Kuna antud ÜP-s ei ole muinsuskaitseala, siis ei ole siin kohane viidata muinsuskaitsealale. 1.6 käsitleda ptk 3.3.2 mh ka looduslike pühapaiku Lisa 1. Põhja-Pärnumaa valla looduslikud pühapaigad alusel. 1.7 käsitleda ptk 3.3.2 ka avastamata arheoloogiapärandid ja arheoloogiatundlikke alasid vastavalt Lisa 2 Põhja-Pärnumaa valla arheoloogiapärandid</p>	<p>Ettepanekuga on arvestatud. Kõik esitatud pühapaigad (välja arvatud Tagassaare külas paiknev ohvrikivi) olid eelnõus esitatud. Tagassaare ohvrikivi puhul ei ole tuvastatav selle asukoht/olemasolu ning seetõttu ei peeta asjakohaseks seda üldplaneeringus märkida.</p> <p>1.1 Üldplaneeringusse kanname kalmistuseadusest tuleneva 50 m laiuse kalmistu rahuvööndi ja viitame sellele seletuskirjas. 1.2. Korrigeerime terminit. 1.3. KSH aruannet täiendatakse. 1.4. Asendame lause. 1.5. Korrigeerime 1.6. KSH aruannet täiendatakse. 1.7. KSH aruannet täiendatakse.</p>
	<p>2. Põhja-Pärnumaa valla üldplaneering 2.1 soovitame kaaluda riikliku kultuuripärandi käsitusel järgneva info lisamist: Kultuurimälestised näitavad piirkonna ja kultuurimaastiku ajaloolist mitmekesisust, seetõttu tuleb edasises tegevuses (detailplaneeringu koostamisel, projekteerimistingimuste andmisel) lähtuda mälestisi säästvast põhimõttest ning arvestada avaliku huviga. Kinnismälestise kaitseks on kehtestatud kaitsevöönd, mille eesmärk on tagada mälestiste säilimine ajalooliselt väljakujunenud maastikustruktuuris ja mälestist väärivas keskkonnas. Kui ei ole määratud</p>	<p>Arvestame ettepanekuga. Täiendavat infot lisatakse, kuid lisatav teksti sõnastus kaalutakse täiendavalt üle. Üldplaneeringu üldine põhimõte on seadusest tulenevat ümber mitte kirjutada, samas püüame luua viited seadustele ja üldpõhimõtetele.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p>teisiti, siis on mälestise kaitsevöönd 50 m, tihedalt koos asuvatele mälestistele on määratud ühine kaitsevöönd. Kui kinnismälestisele või kaitsevööndisse soovitakse ehitada või rajada teid, liine, trasse vm, tuleb kavandatav tegevus kooskõlastada Muinsuskaitseametiga.</p> <p>Kultuurimälestiste ja nende piiranguvööndite aktuaalne seis kajastub kultuurimälestiste registris (register.muinas.ee) ja tuleb enne iga järgmist etappi (detailplaneeringu algatamine, projekteerimistingimuste andmine, ehitusloa andmine jms) registrist üle kontrollida.</p> <p>Mälestistena riikliku kaitse all olevad hooned hoida võimalusel kasutuses või kasutusest väljas olevatele leida (uus) sobiv kasutusotstarve. Hoonete algne välisilme säilitada/taastada. Tagada ümbruse heakord ja vaadeldavus.</p> <p>Looduslikud pühapaigad on olulise inimõjuta rahvapärilised ohverdamise, pühakspidamise, ravimise, usulise või rituaalse tegevusega seotud paigad või asjad. Need on olulised rahvapäriliskultuuri ning kohaliku identiteedi kandjad. Eesti looduslikud pühapaigad on üks huvitavamaid ja mitmekihilisemaid mälestiste liike – need on kohad, mis ühendavad endas nii materiaalseid kui ka vaimseid väärtuseid. Looduslikeks pühapaikadeks võivad olla metsad või puuderühmad, üksikud puud, allikad, jõed, ojad või erinevad maastikuvormid nagu kivid, künkad, orud ja pangad. Loodusliku pühapaiga peamiseks tunnuseks on suulise rahvapärilise olemasolu, mis kõneleb pühakspidamisest, ohvrite toomisest, palvetamisest ja ravitsemisest.</p>	
	<p>2.2 soovitame lisada ptk 22.4: Riikliku kaitse all mitte olevate väärtuslike üksikobjektide nimekirja kuuluvate hoonete ja rajatiste lammutamise soovi korral teha koostööd Muinsuskaitseametiga eesmärgiga anda ametile võimalus kaaluda objekti mälestiseks tunnistamise menetluse algatamist. Samuti tuleb kaasata amet juba mälestiseks tunnistamise ettepaneku saanud objekti lammutamise ja ümberehitamise küsimustesse. Hooned hoida võimalusel kasutuses või kasutusest väljas olevatele leida (uus) sobiv kasutusotstarve. Hoonete algne välisilme säilitada/taastada. Tagada ümbruse heakord ja vaadeldavus;</p>	<p>Saame lisada selle põhimõtte ptk 22.4 olevate objektide kohta. Juhime tähelepanu sellele, et kui nt 2026. a algatatakse mõnel objektil mälestiseks tunnistamise menetlus, siis kohalik omavalitsus ei oma seda infot ja selles osas ei tööta selline tingimus üldplaneeringus. Tingimuste seadmisel tuleb vaadata ka tulevikku ja mõelda, kas ja kuidas on võimalik kaitsta esitatud ettepaneku kohaseid objekte.</p>
	<p>2.3 täpsustada, kas kohaliku tähtsusega kultuuripärandi üksikobjekti nr 1-17 juures on mõeldud kogu talu või rehielamut;</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Täpsustame.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	2.4 määratleda vastavalt Pärnu maakonnaplaneeringu ptk 3.1.2 lk 49 vaatekoridorid maanteedelt ning tagada vaated kultuurilooliselt olulistele objektidele ja väärtuslikele maastikele. Lisada ptk 20.1 ilusa vaatega kohtade nimekiri, mis on hetkel lisatud KSH-sse;	Esitame vaatekoridorid ja toome sisse maakonnaplaneeringu põhimõtted neid vajadusel täpsustades.
	2.5 lisada kohaliku tähtsusega kultuuripärandi üksikobjektide juurde täpne aadress, et objekte oleks võimalik kaartidelt kergemini leida;	Ettepanekuga arvestatakse. Lisame küla täpsusega.
	2.6 kohaliku tähtsusega kultuuripärandi peatükis käsitleda mitte kaitse all olevaid kalmistuid kui kohalikku kultuuriväärtust;	Ettepanekuga ei arvestata. Meile teadaolevalt ei ole riikliku kaitse hõlmatud vaid Allikõnnu külas paiknev kalmistu ning ei peeta vajalikuks sinna tingimuste seadmist.
	2.7 korrigeerida kaardile kantud mälestiste tähistust selliselt, et mälestised oleksid kaardil loetavad. Kui üksikobjektidel ei ole kaitsevööndit peale kantud, siis tuleb leppemärkidesse lisada viide: kaitsevöönd on 50 meetri ulatuses maa-ala mälestise väliskontuurist või piirist arvates, kui õigusaktis ei ole määratud teisiti;	Ettepanekuga arvestatakse. Mälestiste tähistust korrigeeritakse (muudetakse nähtavamaks). Kaitsevööndit joonisele ei kanta, kaitsevööndiga seoses tehakse viide muinsuskaitseadusele ja antakse juhised igal üksikjuhul tuvastada õige kaitsevöönd kehtiva korra alusel.
	2.8 soovime kaaluda kultuuripärandi väärtustamise väljatoomist valla ruumilise arengu üldpõhimõtetes;	Ettepanekuga arvestatakse. Hea ettepanek, teeme seda.
	2.9 lisada ptk 5.2.13 valla kalmistute nimekirja Pärnu-Jaagupi kalmistu reg nr 8306 ja korrigeerida Jaagupi-Uduvere reg nr 28740 kalmistu nimi;	Ettepanekuga arvestatakse. Lisame.
	2.10 lisada ptk 5.2.13 kalmistuid puudutavate tingimuste juurde: kalmistute lähedusse mitte kavandada maakasutust, mis võib tuua kaasa mürahäiringuid;	Ettepanekuga arvestatakse. Paneme viite kalmistuseaduses olevale tingimusele kalmistu ümbruse planeerimise osas.
	2.11 kavandada Jaagupi-Uduvere kalmistu põhja küljele kavandatava elamumaa ja kalmistumaa vahele puhverala;	Leiame, et kalmistuseaduses esitatud rahuvööndi põhimõte (mille lisame) ja kinnismälestise kaitsevöönd tagavad puhvri põhimõtte.
	2.12 lisada Pärnu-Jaagupi kalmistust põhja poole kavandatud tootmismaa juurde tingimus: alale kavandada tootmist, mis ei tekita kalmistul mürahäiringuid;	Ettepanekuga arvestatakse. Täiendused tehakse KSH-sse ja ÜP-sse.
	2.13 korrigeerida p 22.4 kohaliku tähtsusega kultuuripärandi objektide nimekirja ja eemaldada sealt Vana-Vändra Kadaka vallakool, mis on kultuurimälestis (reg-nr 8351);	Ettepanekuga arvestatakse. Korrigeerime.
	2.14 täiendada tabelit nr 7 ja tuua välja kohaliku tähtsusega objektide väärtus, viidates XX sajandi arhitektuuri ja maaehituspärandi objektidele;	Ettepanekuga ei arvestata. Paljud tabelis nr 7 kajastatud objektid on leitud ÜP koostamisel ning need ei ole nimetatud registris. XX sajandi arhitektuuri ja maaehituspärandi objektide info on registris samuti tihtipeale oluliselt iganenud. Väärtuse täpne kirjeldus eeldab eraldi inventuuri läbi viimist ning seda üldplaneeringu koosseisus ei plaanita teha. Täpsed säilitamist väärtused ning seda tagavad meetmed kaalutakse läbi konkreetse ehitusooivi/detailplaneeringu käigus.
	2.15 soovime kajastada ajaloolisi looduslike pühapaiku Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringus eraldi lõiguna peatükis „Kultuuripärandi säilitamine“, et tõsta teadlikkust ning tagada nende säilimine (Lisa 1. Põhja-Pärnumaa valla looduslikud pühapaigad). Riikliku kaitseta pühapaigad (Lisa	Looduslike pühapaikad oleme käsitlenud üldplaneeringus sh kihina joonisel. Praegu on lahtine, ootame ka muinsuskaitseameti arvamust selle osas, missuguseid tingimusi peaks neile seadma.

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p>1 Tabel LPP 2) soovitame võtta kohaliku kaitse alla ja looduslikke pühapaiku peaks kuvama joonisel eraldi kihina.</p> <p>2.16 täiendada seletuskirja arheoloogia teemat vastavalt Lisa 2. Põhja-Pärnumaa valla arheoloogiapärand. Joonisel esitada eraldi kihina arheoloogiamälestised, arvel muistised ja arheoloogiatundlikud alad. Lisa 3. Joonis arheoloogiamälestised ja arvel muistised, Lisa 4. Joonis arheoloogiatundlikud alad.</p>	<p>Arheoloogiatundlikud alad, millele on juba määratud tingimused, lisame joonisele. Arheoloogiamälestiste lisamist tugiinfona kaalume – üldplaneeringu ideoloogia peab olema, et ajas muutuv riikliku kaitse ajakohane objekt ja tingimus tuleb kuskilt mujalt andmebaasist, mitte üldplaneeringust.</p>
<p>2. Päästeamet, 01.12.2021 kiri nr. 7.2-3.4/9151-2; 10.02.2022 kiri nr 7.2-3.4/315-2</p>	<p>Ohtlike ettevõtete nimekiri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Libace OÜ vedelgaasi hoidla; • Airok OÜ Allikõnnu viljakuivati vedelgaasipaigaldis; • Vedelgaas OÜ Akkerlac OÜ viljakuivati vedelgaasipaigaldis; • Vedelgaas OÜ Lüüste viljakuivati vedelgaasipaigaldis. <p>Kajastada KSH-s käitised ja nende ohualad.</p> <p>Üldplaneeringus tuleb välja tuua riskiallikad (ohtlikud ja suurõnnetuse ohuga ettevõtted), käitised ja nende ohualad, sh nende tegevusega seotud võimalikud ohud ja riskid ning nende mõju hinnang planeeritavale. Soovitame olemasolevad riskiallikad koos ohualadega kanda kaardirakendusele. Soovi korral on võimalik kasutada Päästeameti avaandmeid (https://www.rescue.ee/et/juhend/avaandmed/suuronnetuse-ohuga-ja-ohtlikudettevõtted).</p> <p>Üldplaneeringus ei saa anda uue tegevuse puhul väga konkreetset sisendit ohualade ulatuste kohta. Samas tuleb kirjeldada asukoha valiku piiranguid, anda üldine hinnang doominoefekti võimaluse kohta ning sellest tulenevalt teha järeldused, millised võivad olla meetmed tagajärgede ennetamiseks ja leevendamiseks.</p> <p>Üldplaneeringus tuua välja täiendavad objektid, mille puhul on vajalik koostada detailplaneering:</p> <ul style="list-style-type: none"> • suurõnnetuse ohuga või ohtlikkus ettevõttes muudatuste tegemine, mis ei nõua planeerimisseadusest tulenevalt detailplaneeringut; • suurõnnetuse ohuga või ohtlikku ettevõtte või nende ohualasse planeerimine, kui tegemist ei ole tiheasutusaladega. 	<p>Ohtlikud ettevõtted on käsitletud KSH aruande ptk 3.4.5. Ohtlikud ja suurõnnetusohuga ettevõtted ning objektid, seejuures on ptk märgitud, et ohtlikud ettevõtted, mis paiknevad valla haldusterritooriumil ei kuulu suurõnnetusohuga ettevõtete hulka (A/ B ohuklassiga ettevõtete hulka). KSH aruannet täiendatakse ajakohaste andmetega.</p> <p>Üldplaneeringu eelnõu joonisel olid vastavad andmed esitatud. Andmed ajakohastatakse järgnevatel lahendustel.</p> <p>Olemasolevad ohualad kajastatakse. Edasisel üldplaneeringu koostamisel otsustatakse mis mahus, kui palju KSH-s ja kui palju ÜP-s viidatud ohtu käsitleda.</p> <p>Kaalume nimetatud objektidele või juhtudele detailplaneeringu koostamise kohustuse seadmist. Hetkel tundub asjakohatu seada planeeringukohustus hajaasustuses ohualasse uue objekti kavandamisel – kas objekt on sobiv ohualasse või mitte, saab otsustada ka projekteerimise menetluses.</p>
<p>3. Ahti Umsar, 10.12.2021 kiri Reg.nr 7-1/1846-28</p>	<p>Puuduvad tuletõrjehüdrantide asukohad. Amortiseerunud tuletõrje veevõtukohtad Pärnu-Jaagupis.</p>	<p>Tuletõrje veevõtukohtade (TTV) asukohad on olemasoleva andmestiku alusel joonisel, samuti on peale kantud perspektiivsed asukohad, mis jäävad veekogu ehituskeeluvööndisse (TTV kavandamine eeldab planeeringut). Tuletõrje veevõtukohtad on ehitised, mida väljaspool ehituskeeluvööndit saab ehitada (ja ka lammutada) ka ilma üldplaneeringus asukohta määramata. Edasisel üldplaneeringu koostamisel esitatakse perspektiivsed TTV-d kalda ehituskeeluvööndis – kui Teil on ettepanekuid, kus need võiksid olla, palun esitage.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	Kuidas on planeeritud tiheasustusala VIA Baltica trassikoridori ja rohealale?	Avalikul arutelul saame selgitada tiheasustusaladega seonduvat, kirjast ei loe välja ka väga konkreetset küsimust.
	Miks osa väikeelamumaast on jäetud välja reoveekogumisalast?	Reoveekogumisalade piirid tulenevad ÜVK-st. Kui arenevad elamumaad, siis uue ÜVK koostamisel määratakse ka võimalik reoveekogumisala laiendamine.
	Kergu mnt asula osa – riigimaantee?	Jah, tegemist ongi asulasisesega riigimaanteega.
	Lammutatud Lavassaare raudtee	Ptk 24 kohaselt on Lavassaare raudtee kohale matkatee, seal on võimalik ka rekreatiivse eesmärgiga raudtee taastamine.
	Väärtuslik mets vs roheala P-Jaagupis	Tiheasustusalal on roheala, väärtuslik mets on ka väljaspool tiheasustusala.
4. Terviseamet, 22.12.2021 kiri nr 9.3-4/21/15970-2	Ettepanekuid ei ole.	Võetud teadmiseks
5. Maa-amet 22.12.2021 nr 6-3/21/18561-2	1. Pööravere turbamaardla-täpsustada: turbamaardlale võib tuulikuid ehitada peale maavara ammendamist kogu alalt, millel kaevandamine võib mõjutada tuulikute tööd või millel kaevandamist, maavara kaevandamisväärsena säilimist võimaavarale juurdepääsu võib mõjutada tuulikute ehitamine ja kasutamine.	Allpool olevates punktides on peamiseks eesmärgiks tagada MaaPS § 14 kohane juurdepääs maavaradele. Selgitame, et üldplaneeringu eesmärk ei ole teiste kehtivate õigusaktide sissekirjutamine üldplaneeringusse, igal võimalikul juhul, kus on puutumus antud teemaga. Toome viite MaaPS §-le 14 maardlate peatükis. Lisaks toome sisse ka MaaPS § 45 kohase turbaalade käsitluse kuna osad turbaalad asuvad väljaspool üldiseid maardla-alasid.
	2. Tabel 1. Mäetööstuse maa-Palume selguse mõttes seletuskirja tabelis 1 ja peatükis 5.2.10 Mäetööstuse maa-ala (TM)täpsustada, et mäetööstuse maa-aladel on lubatud vaid mäetööstusmaa kasutamisega seonduvad hooned ja rajatised.	Ettepanekuga arvestatakse. Lisame soovitud täienduse. Kirjutame ka et TM on ajutine kasutus.
	3. PT.7 Detailplaneeringu koostamise kohustusega alad ja juhud-Palume seletuskirjas selgitada, et detailplaneeringu koostamise kohustus ei kehti maardlate aladel kaevandamise plaanimisel või, et detailplaneeringu koostamist nõutakse vaid vastavalt vajadusele kaalutletud otsuse tulemusel, mitte igakordselt. Seletuskirjas olev sõnastus viitab kaevandamiseks igakordse detailplaneeringu koostamise kohustusele, mis halvendab lisakulude tõttu maavarale juurdepääsu ja on vastuolus MaaPS §-ga 14.	Oleme seisukohal, et uute üldplaneeringus märkimata mäetööstusmaade rajamiseks tuleb koostada DP. DP koostamise kohustus ei ole maardla kavandamiseks. Detailplaneering on avalik protsess ja selle kaudu saab teavitada nii kohalikku elanikkonda kui ka määrata tingimused teenindava taristu jaoks.
	4. Kergliiklusteed - Palume seletuskirja lisada, et maardlatele, mäeeraldistele ja nende teenindusmaadele on kergliiklusteid võimalik planeerida/projekteerida, kui selleks on saadud MaaPS alusel kooskõlastus või luba (üldplaneeringuga ei ole luba antud) ning mäeeraldiste ning nende teenindusmaadega kattumise korral on vajalik kaevandamise keskkonnanõu omaja nõusolek.	Selgitame, et üldplaneeringu eesmärk ei ole teiste kehtivate õigusaktide sissekirjutamine üldplaneeringusse, igal võimalikul juhul, kus on puutumus antud teemaga. Toome viite MaaPS §-le 14 maardlate peatükis.

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p>5,6,7.Päikeseenergia ja tuuleenergia- Tagamaks maavara kaevandamisväärsena säilimist ja juurdepääsu maavarale palume ehitusseadustiku mõistes püsiva iseloomugaehitisi/rajatise maardlatega kattuvatele aladele mitte planeerida. Päikeseelektrijaamade rajamine maardlaga kattuvatel aladel on võimalik, kui maavara on antud alal ammendunud või kui päikeseelektrijaama rajamiseks on saadud MaaPS alusel kooskõlastus või luba. Käesoleva üldplaneeringuga ei ole antud luba hajaasustuses või väärtuslikel maastikel maardlate aladele taastuenergia rajatise ehitada, taastuenergia rajatiste planeerimiseks ja ehitamiseks on igakordselt vajalik saada MaaPS alusel kooskõlastus. Palume seletuskirja ja KSH aruannet eeltoodust lähtuvalt täpsustada. Tingimuste alla, millega peab tuulepargi kavandamisel üldplaneeringuga määratud arendusaladel arvestama, palume lisada ka tingimuse, et ammendamata maavaravaruga maardlatel on tuuleparkide rajamine võimalik vaid ajutiste ehitistena, kui ei kahjustata maardlas oleva maavara kaevandamisväärsust, ning püsivaid ehitisi on võimalik maardlatele rajada vaid juhul, kui maavara on ammendunud või selleks on saadud MaaPS aluselmuu sisuga kooskõlastus või luba. Üldplaneeringuga ei anta MaaPS alusel kooskõlastust taastuenergeetika kavandamisele maardlate aladele. (vt vastavat kirja)</p>	<p>Selgitame, et üldplaneeringu eesmärk ei ole teiste kehtivate õigusaktide sissekirjutamine üldplaneeringusse, igal võimalikul juhul, kus on puutumus antud teemaga. Toome viite MaaPS §-le 14 maardlate peatükis. Samuti lisame tuuleparkidega seonduvalt ajutise ehitise osa.</p>
	<p>8. Rohealad ja ökoduktid- Palume üldplaneeringus maardlate aladel ökoduktide jt suurulukite läbipääsude asukohtade ja kaitsevööndite määramisel arvestada ka maavara kaitse põhimõtetega ja käsitleda käesolevas punktis nimetatud piiranguid soovitusena. Maavara geoloogilise uuringuloa ja kaevandamisloa menetluses on otsustajaks Keskkonnaamet, kes vastavalt vajadusele küsib arvamusi. Palume seletuskirja ja KSH aruande eelnõud täpsustada.</p>	<p>Teiselt poolt soovitakse ökoduktide osas justnimelt maavara kasutamise piiramist – kui kattub suur maardla ala ökodukti asukohaga, siis on antud kohas vajalik ökodukti toimivuse tagamiseks piirata maardla kasutamist. Samamoodi on üldplaneeringu üheks ülesandeks roheline võrgustiku toimimise tagamine, mille kohaselt peame määrama tingimused (mitte soovitusel) ökodukti toimiseks.</p>
	<p>9 ja 10.Väärtuslikud põllumaad, väärtuslik maastik- Palume tingimuste üheselt mõistetavuse tagamiseks seletuskirja lisada selgituse, et maardlatega kattuvatel aladel on ehitusseadustiku mõistes püsiva iseloomuga ehitiste ja rajatiste rajamine võimalik vaid peale maavara ammendumist, kui ei ole saadud MaaPS alusel muu sisuga kooskõlastust või luba.</p>	<p>Selgitame, et üldplaneeringu eesmärk ei ole teiste kehtivate õigusaktide sissekirjutamine üldplaneeringusse, igal võimalikul juhul, kus on puutumus antud teemaga. Toome viite MaaPS §-le 14 maardlate peatükis.</p>
	<p>11 ja 12. ptk 21 -muuta sõnastust: Palume seletuskirjas toodud lõik alustada muudetud sõnastusega järgmiselt: „Kaevandamistegevuse kohta kohaliku omavalitsuse poolt esitatava arvamuse</p>	<p>Ettepanekuga ei arvestata. Kohaliku omavalitsuse seisukoht on, et nimetatud põhimõtted peavad olema täidetud.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p>kujundamisel kaalutakse järgmisi põhimõtteid: Kaevandamistegevus peab olema keskkonnasõbralik ...“.</p> <p>13. kohaliku tähtsusega pühapaigad - Kui puu, kivi, küngas või lohk ei ole ühegi seaduse kohaselt kaitse all, siis puudub ka säilitamise nõue. Maardlate kasutusele võtmisel maastik muutub ning seega maardlate aladel maastikuelementide säilitamise nõue halvendab olemasolevat olukorda maavarale juurdepääsu osas ning planeering on vastuolus MaaPS §-ga 14. Palume seletuskirja sõnastust muuta nii, et kaevandamisele ei seata seadustest mittetulenevaid piiranguid.</p> <p>Põhijoonisel on puhke ja virgestusalade all toodud „Raudtee taastamine (rekreatiivne)“, mis kulgeb üle maardlate, Lavassaare ja Elbu turbatootmisala (loa nr KMIN 070; loa omaja AS Tootsi Turvas) mäeeraldise ja selle teenindusmaa. Lisaks on puhke ja virgestusalade all märgitud „Planeeritud matkarada“, mis kulgeb üle Lavassaare turbamaardla..... Tulenevalt MaaPS sätestatud vajadusest tagada juurdepääs maavarale palume matkaradu ja raudteed mäeeraldistele ja nende teenindusmaadele mitte planeerida, kui selleks ei ole saadud loa omaja AS Tootsi Turvas nõusolekut. Nõusoleku saamisel palume see esitada Maa ametile.</p>	<p>Arutame seda punkti ka koostöös Muinsuskaitseametiga. Üldplaneeringu ülesandeks on määrata ka väärtuslikud maastikuelemendid ja kohaliku tähtsusega pühapaigad seda on. Praegu ei saa lõplikku seisukohta anda, see tuleb koostöös kujundada.</p> <p>Selgitame, et üldplaneering oma strateegilise vaatega ei anna otsest ehitusõigust objekti elluviimiseks. Iga objekti ehituslikuks elluviimiseks võib olla vaja rida erinevate ametkondade kooskõlastusi (seadusest tulenevaid) või puudutatud isikute nõusolekuid. Üldplaneering ei saa nende nõusolekute või kooskõlastuste vastust ette öelda. Kaalume selgituse viimist seletuskirja. Leiame, et nii kaevandamine kui matkaraja koostoimimine (vajadusel ajutiselt teise kohta tõstes) on võimalik.</p>
<p>6. Maaeluministeerium 25.01.2022 nr 4.1-5/120-2</p>	<p>1) 5.2.15- sõnastust korrigeerida, et ilma detailplaneeringuta on lubatud ehitada, kui ei ole ehitust välistavaid piiranguid või kitsendusi.</p> <p>2) seletuskiri jaotus 19- soovime väärtusliku põllumajandusmaa mõistet täpsustada, et tagada selle üheselt mõistetavus ja kooskõla nii seaduse eelnõus kui ka Pärnu maakonna planeeringu jaotises 3.2.1 toodud põhimõttega</p> <p>3) toetab elamu ja põllumajandusehitise lubamist väärtuslikule põllumaale</p> <p>4) KSH analüüs viia kooskõlla planeeringu seletuskirjas sätestatuga</p>	<p>Arvestame, korrigeeritud</p> <p>Vaatame seletuskirja üle, kuid soovime jääda senise põhimõtte juurde, mis lähtub pigem seaduseelnõust, juurde. Kuivõrd väärtusliku põllumajandusmaa määramise aluspõhimõtted on seaduseelnõus ja maakonnaplaneeringus erinevad, siis neis ei ole täieliku kooskõla saavutamine võimalik. Lähtume tänasest parimast teadmistest ning selgitame, et maakonnaplaneering annab üldplaneeringule suunise täpsustada väärtuslikud põllumajandusmaad. Maakonnaplaneeringus on toodud, et selles esitatud väärtusliku põllumajandusmaa kaardikiht on informatiivne, ehk tegelikud kitsendused tulebki seada täpsustatud väärtusliku põllumajandusmaale üldplaneeringus.</p> <p>Võtame teadmiseks.</p> <p>Ettepanekuga arvestatakse. Korrigeerime.</p>
<p>7. Majandus- ja Kommunikatsiooni- ministeerium, 07.01.2022 kiri nr 1.10-17/2021/6930-2</p>	<p>Praegu käsitleb üldplaneering vaid väiketuuliku. Juhime tähelepanu, et kõrguspiirangud maismaa tuuleparkidele kaovad 2025. aastal pärast kompensatsiooniradari tööle hakkamist, mistõttu võiks Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringus ette näha asukohti ka kõrgematele tuulikutele.</p>	<p>Selgitame, et olete valesti aru saanud – tööstuslike tuuleparkide osa on eelnõus põhjalikult esitatud. Täiendame üksiktuulikute käsitlust.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p>Üldplaneeringu pt-s 15 „Rohevõrgustiku ning selle toimimist tagavate tingimuste täpsustamine“ on öeldud: „Üldplaneering seab hajaasustuses (väljaspool tiheasustusalasid) paikneval rohevõrgustikul järgmised maakasutus- ja ehitustingimused: [...]</p> <ul style="list-style-type: none"> põhijoonisel markeeritud Rail Balticuga ristuvates rohekorides (ehitatakse ökoduktid) tuleb välistada maastikku muutvad tegevused, sh tuleb tagada lageraielankide omavaheline kaugus enne raiesmiku uuenemist ja minimaalse liitumisala möödumist, sõltumata lankide suurusest, vähemalt 100 m.“ <p>Palume punkti täpsustada, et suudmeala suurus, milles tuleb välistada maastikku muutvad tegevused, on 500 m iga ökodukti keskkohast. Selle eesmärgiks on tagada rohevõrgustiku puistu sidusus ning toetada loomade ulukipääsu suudmeni jõudmist.</p>	<p>Arvestame Rail Balticu ja Transpordiameti tingimustega ning materjalidesse viiakse sisse ökodukti 500m piiranguvööndi põhimõtte.</p>
<p>8. OÜ Kaisma, 14.01.2022 kiri nr 7-1/1846-33</p>	<p>Käesolevaga palub OÜ Kaisma näidata üldplaneeringus Kolhoosi (27601:003:0143), Mardipõllu (92901:001:0115) ja osaliselt Raudse-Andrese (27601:003:0150) maaüksusi kui tulevast potentsiaalset tootmiskaupa. OÜ Kaisma võib tulevikus nendele maaüksustele laiendada oma tootmist, ehitada päikesepargi jne.</p>	<p>Arvamusega ei arvestata. Hajaasustuses on lubatud põllumajandusliku tootmise laiendamise maalisel asustusega maalal ning väärtusliku põllumajandusmaaservaalal. Kui laiendamisega kaasneb oluline keskkonnamõju, siis näeb üldplaneering ette detailplaneeringu koostamise kohustuse, mille raames koostatava KSH-ga hinnatakse mõjud ning võetakse vajadusel kasutusele leevendusmeetmed. Soovitud maaüksused asuvad väärtuslikul põllumajandusmaal, mille boniteet on üle 35 hindepunkti. Üldplaneeringuga ei ole lubatud üle 50 kW võimsusega päikeseelektrijaamade rajamine väärtuslikule põllumajandusmaale.</p>
<p>9. Tarmo Lehiste 14.01.2022,7-1/1846-33</p>	<p>Palun kajastada üldplaneeringus potentsiaalsed kergliiklustee pikendused koos valgustusega Kergu-Aluste maantee ääres Kergust tulevase Rail Baltic peatuseni ning Kergu-Järvakandi maantee ääres praeguse kergliiklustee lõpust kuni Nõmme-Rahkama tee teetsani.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse.</p>
	<p>Palun võtta Kõnnu park ja sellega piirnev RMK ala vastavalt lisatud kaardile üldplaneeringuga rekreatsiooni alana, kuna tegemist on olulise kohaliku vaatamisväärsuse ja alana mida kohalik kogukond kasutab jalutamiseks. Samuti palun laiendada roheala Kõnnu pargile.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse.</p>
	<p>Palun laiendada Kaisma männiku roheala vasakul kuni vastutuleva põlluni. Samuti palun kajastada Kaisma männiku ala rekreatsiooni alana, nii nagu senses üldplaneeringus. Tegemist on kohalikele kogukonnale olulise ajaloolise-, kodu- ja kultuuriloolise alana ning ainukesel Kaisma piirkonnas asuva liivasel pinnasel oleva puhkemännikuga. Samas palun eemaldada Kaisma männiku alalt potentsiaalse karjääri tähistus, karjäär ei ole rekreatsiooni- ja rohealal nagunii võimalik. Vastav kaart on lisatud.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
10. Korbe malevkond, Pärnumaa Kaitseliit 7-1/1846-37	Kaitseliidu Pärnumaa maleva Korbe malevkond teeb ettepaneku Kase tn3 93101:003:0036 kinnistu osas muuta üldplaneeringus maa juhtotstarvet, segahoonestuse maaks. Juhtotstarbe muutumisega jääks võimalus, et juhul kui Kaitseliidu Pärnumaa maleva Korbe malevkond otsustab rajad sõdurikodu sellele krundile, siis ei oleks tulevikus ajamahukaid takistusi.	Ettepanekuga arvestatakse. Muudame Segahoonestuse maa-alaks.
11. Transpordiamet, 17.01.2022 kiri nr 7.1-2/21/28160-2	<p>Maanteeamet on esitanud ettepanekud planeeringu lähteseisukohtadele ja KSH väljatöötamise kavatsusele (edaspidi ettepanekud) 08.08.2019 kirjaga nr 15-2/18/51848-5.</p> <p>Planeeringus ei ole arvestatud riigitee nr 19207 km 0,46-1,48 ja km 0,46-1,10, riigitee nr 19218 km 4,30-4,85, riigitee nr 19271 km 0,00-2,00 ja riigitee nr 19270 km 8,07-8,18 kaitsevööndi suurendamise ettepanekutega 30 meetrini. Esitatud ettepaneku vajadus langeb ära, kuna üldplaneeringuga tehakse ettepanek muuta Pärnu-Jaagupi ja Tootsi alevite piire, viies piirid üldplaneeringus määratud tiheasustusaladega kokku. Asustusüksuste vahelise piiri muutmine on üldplaneeringust eraldiseisev protsess ja viiakse läbi vastavalt kehtivale korrale. Täiendavalt soovitakse planeeringuga vähendada Tootsi alevi riigitee nr 19271 km 0,00-1,10 kaitsevööndit 10 meetrini, kuna üldplaneeringu kohaselt ei oleks tegemist Tootsi aleviga. Kaitsevööndite suurendamise ettepanek tulenes tingimusest, et tegemist on kas välja kujunemata hoonestusjoone ja/või linliku keskkonna puudumisega. Lisame täiendavalt, et tee kaitsevöönd ei ole ehituskeeluvöönd. Soovime olla laiemas ulatuses kaasatud ruumiliste otsuste tegemisse lõikudes, kus riigiteele ja riigiteelt lähtuvad mõjud (müra, vibratsioon, valgushäiringud) võivad olla olulised ning nendega arvestamine vajalik kaugemal kui tänava kaitsevööndi ulatus. Juhul, kui kaitsevööndit ei suurendata, lasub Transpordiametil suur halduskoormus põhjendamaks, miks teatud juhtudel tuleb ehitised planeerida kaugemale (näiteks 16 m külgnähtavusalast väljapoole), kui tänava kaitsevöönd seda võimaldaks. Peame kohaseks ja vajalikuks säilitada riigiteel nr 19271 kaitsevööndi ulatus 30 meetrit.</p>	Ettepanekuga arvestatakse. Teel nr 19271 ei kavandata kaitsevööndi vähendamist 10-le meetrile.
	Korrigeerida seletuskirja (lk 24). Maanteeameti asemel kasutada Transpordiamet.	Ettepanekuga arvestatakse.
	KSH eelnõu lk 89 korrigeerida lauset „Viimasele on muuhulgas koostatud maakonna teemaplaneering	Ettepanekuga arvestatakse. KSH aruande sõnastust korrigeeritakse.

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p>„Põhimaantee nr 4 (E67) Tallinn- Pärnu- Ikla (Via Baltica) trassi asukohta täpsustamine km 92,0- 170,0““. Lause kohaselt on Via Baltica teemaplaneering koostatud riigiteele nr 5.</p> <p>Oleme valmis koostööks planeeringu koostamisel ning vajadusel selgitama ja täpsustama esitatud ettepanekuid ning vajadusel koostöös välja töötama kohakeskselt sobivaimaid lahendusi.</p>	
<p>12. Agrone ja Rectas, 17.01.2022 kiri nr 7-1/1846-39</p>	<p>Tegemist on Põhja-Pärnumaa vallas, Vaki külas asuva kahe kinnistuga (Sõõrike farm 93002:002:0046 ja Pärna-Raudtee 93002:002:0083) mille tänane sihtotstarve on maatulundusmaa. Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eelnõus on kaardimaterjalil osaliselt ära märgitud tootmiskaasa Sõõrike farmi kinnistu.</p> <p>Kuna lähituleviku plaan on Sõõrike farmi tootmiskaasa laiendada (oleme koostanud esmase eskiislahenduse ning kavatsus algatada antud piirkonnas detailplaneering) ning tuleviku farmikompleksi laiendus haaraks nii Sõõrike farmi kinnistu kui ka Pärna-Raudtee kinnistu ning vaadeldes antud piirkonda siis on igati mõistlik teha üldplaneeringus muudatus ja laiendada tootmiskaasa sihtotstarvet nii nagu lisas oleval joonisel kajastub. Sellega tekiks piirkonda ühtsem ja suurem tootmiskaasa otstarvetega maa-alad. Selliselt välistaks hilisematel detailplaneeringute menetlemisel konflikti, kus üldplaneeringus pole antud piirkonnas tootmiskaasa täiendavat reserveerimist kajastatud ning soovitava tootmiskaasa laiendamine võib osutuda problemaatiliseks.</p> <p>Viia üldplaneeringu joonisele sisse järgnev muudatus:</p> <p>1. Üldplaneeringu joonisele viia sisse muudatus, kus juba olemasolevalt reserveeritud tootmiskaasa Sõõrike farm 93002:002:0046 kinnistul laiendatakse tootmiskaasa sihtotstarbega maa-ala nii Sõõrike farmi 93002:002:0046 kui ka Pärna-Raudtee 93002:002:0083 kinnistutel nii nagu Lisas 1 joonisel näidatud.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse.</p>
<p>13. Märtn Rõõmussaar, 17.01.2022 kiri nr 7-1/1846-40</p>	<p>Teen uuele üldplaneeringule muudatus ettepaneku. Vändras Raja 6 (93101:001:0309) kinnistul on planeeritud liiklusmaa osa Raja tänav L4 (93101:001:0310). Hetkel paikneb liiklusmaa planeering minu kinnistul kagu-loode suunal.</p> <p>1. ettepanek oleks, et keerata Raja tänav L4 hoopis kirde-edela suunas ehk siis keeraks 90 kraadi vasakule praegusest asukohast. Liiklusmaa jääks ikkagi Raja 6 kinnistule. Lisan ka joonise manusesse - Raja_6_joonis1.</p>	

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p>2. ettepanek oleks, et vajadusel planeerida Pargi tänav L4 (63801:001:0496) lõppu vastava suurusega ümber keeramise plats, et ei tekiks tupik tänava tõttu liikumis takistusi. Olen nõus oma Hallika (93101:001:0308) kinnistust osa selleks loovutama, aga sellisel juhul kui sellega kaotatakse Raja tänav L4 üldse ära minu kinnistult. Lisasin ka joonise manussesse - Raja_6_joonis2.</p> <p><i>Muudatusettepanekud teen seetõttu, et praegune tänava planeering ei võimalda mul oma kinnistul ehitada kõrval-või abihooneid planeeritud kohta.</i></p>	<p>Pakume välja allpool punasega märgitud lahenduse ning vajadusel arutame seda avalikul arutelul.</p>
<p>14. Valga Puu 17.01.2022 kiri nr 7-1/1846-42</p>	<p>5.2.12 Roheala... Mida on täpsemalt silmas peetud aegjargse raiepõhimõtte all. Hooldusraied ning trassiraied on lubatud või piirangutega või keelatud?</p>	<p>Rohealade ja väärtuslike metsade peatüki käsitlused liidetakse ning loobutakse täpsete raieliikide määratlustest. Täpne sõnastus selgub koostamisel.</p>
	<p>Kas alad on olemuselt KAH alad või sotsiaalsete eeldustega/puhkemajanduse korraldamiseks mõeldud alad kuhu on hõlmatud ka eramaad?</p>	<p>KAH ala on RMK mõiste. Rohealad ning väärtuslikud metsad on määratud olenemata omandiliigist, seega jah, ka eramaadel on väärtusliku metsa alasid.</p>
	<p>Tulundusmets on määratud rekreatiivalaks?</p>	<p>Oleme seisukohal, et tiheasustusalal on vaja majandustegevuse osas kaaluda ka avaliku huviga seonduvaid aspekte.</p>
	<p>Mil moel erinevad KAH-alad ja rohealad väärtuslikest maastikest just metsamajandamist puudutavates küsimustes?</p>	<p>Üldplaneering ei käsitlen KAH alasid vaid seab kindlat KOV poolt seatavad tingimused joonisel kujutatud väärtusliku metsa aladel. Roheala juhtotstarve on määratud ainult tiheasustusaladel. Roheala juhtotstarve ja roheline võrgustik oma tingimustega on erinevad maakasutust reguleerivad planeeringu elemendid. Rohealade ja väärtuslike metsade peatüki käsitlused liidetakse ning loobutakse täpsete raieliikide määratlustest. Täpne sõnastus selgub edasisel planeeringu koostamisel.</p>
	<p>15. Rohevõrgustik. On välja toodud, et Balticuga ristuvates rohekorides(ehitatakse ökoduktid) tuleb välistada maastikku muutvad tegevused, sh tuleb tagada lageraielankide omavaheline kaugus enne raiesmiku uuenemist ja minimaalse liitumisala möödumist, sõltumata lankide suurusel, vähemalt 100m</p> <p>Tingimuse sõnastusest tulenevalt jääb seatava tingimuse eesmärgipärasus ebaselgeks, palume arusaadavamalt lahti seletada.</p>	<p>Tingimust muudetakse ning seatakse tulenevalt Keskkonnaameti ettepanekust ökoduktide ümber 500 m raadiusega piiranguvöönd. Täpsed tingimused sõnastatakse koostöös asjaomaste asutustega. Ökoduktide piirkonnas on tegu rohevõrgustiku pudelikaeladega, kus on rohevõrgustiku sidususe säilimisel vajalik erilist tähelepanu pöörata. Oluline on, et neis pudelikaelades säiliks piisavalt loomadele varju pakkuvat kõrghaljastust, kuna loomade liikumine on seal konstrueeritud. Investeering ökodukti rajamiseks võib osutada mõttetuks, kui loomadel ei ole häid võimalusi selleni liikumiseks. Tingimuse sõnastust täpsustatakse edasises töös koostöös Transpordiameti, Keskkonnaameti ja mõjude hindajaga.</p>
	<p>20.2 Väärtuslikud metsad osas on välja toodud et nende majandamisel tuleb olla tundlikum. Antud sõnakasutus on palju tõlgendusruumi pakkuv ning veidi ilukirjanduslik termin.</p> <p>Samas peatükis kirjas, et seatakse kohustus teatavatel aladel koostada metsamajandamiskava. Märgime, et metsamajandamiskava ei ole metsaseaduse alusel kohustuslik dokument ning seda ei koostata, kui</p>	<p>Väärtusliku metsa, kui väärtusliku maastiku alamliigi, määramise mõte on tagada läbimõeldum ning erinevaid huviseid arvestav majandamine, mis tagatakse KOVi kaasamisega. Väärtuslikeks metsadeks on määratud alad, kus on meie hinnangul suurem avalik huvi lähtuvalt maastiku esteetilisest väärtusest ja puhkeväärtusest. Selleks, et KOV saaks midagi hinnata peab olema ülevaade, mida tehakse. Rohealade ja väärtuslike metsade peatüki käsitlused liidetakse ning loobutakse täpsete raieliikide määratlustest. Täpne sõnastus selgub edasisel planeeringu koostamisel.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p><i>metsaomanik seda ei soovi. Metsamajandamiskava kohustuslikkus on metsaseaduses välja toodud.</i></p> <p>Miks sellise tingimuse seadmine on üldplaneeringuga vajalik või millist kasu sellest saadakse? Metsade korraldamine ja metsakorraldustööde tegija loakohustus on käsitletud metsaseaduses peatükis nr 3. Palume seletuskirja sõnastust muuta selliselt, et metsamajandamisele ei seataks metsaseadusega vastusolu seadvaid piiranguid.</p>	
	<p><i>Väärtuslikul metsaalal paiknevate metsade majandamiseks määratud põhimõtete osas on järgnevad küsimused:</i></p> <p>1. Kes sobivuse (metsa tervisliku seisundi) hindab, milliste kriteeriumide alustel, kas silmas on peetud kõiki raieliike või valikuliselt konkreetset raieliiki? Juhime tähepanu, et raiete teostamise eesmärk ei ole kindlasti vaadete avamine. Avatud vaade või vaadete avamine ei ole kindlasti metsanduslik, metsamajandamist iseloomustav termin.</p>	<p>Üldplaneeringu sõnastuses on soovitud vältida raie käigus suurte avatud vaadete tekkimist, mitte vaateid luua. Vaated on vaadeldavad eelkõige avalikult kasutatavate teede ääres. See tähendab, et vaadeldavates kohtades peaks olema raieviis selline, et ei teki lagedaid alasid ning mittevaaeldavates kohtades võib teha suuremaid lageraie alasid. Üldplaneeringus esitatakse põhimõtte, koostöös vallavalitsusega (ja valla ruumispetsialistiga) koostatava metsamajandamise kavaga tagatakse metsanduslike terminitega vaadeldavamatel aladel väiksem raie ja mittevaaeldavatel aladel lagedam raie.</p> <p>Oleme nõus, et eritingimus (esitatud sulgudes) vaate avamise osas ei ole asjakohane ja eraldame selle seletuskirjast.</p>
	<p><i>2. Lageraie lankidega ei ületata väljakujunenud metsaradasid ja teid-</i> Mis siin on mõeldud jääb ebaselgeks langid kahjustavad teid ja radasid? Eraldised metsateedel ei asu.</p>	<p>Seatud on järgmine tingimus: „lageraie lankidega ei ületata väljakujunenud metsaradasid ja teid“. Lisame sinna täiendi „põhikaardil“. Seega raielangid peaksid jääma ühele või teisele poolte teed või rada ehk korraga ei tohiks mõlemalt poolt teed raiuda. Sarnane tingimus on rakendatud ka RMK KAH aladel KAH-alade põhimõttena (ÜP-s pole meil mõistet KAH-ala).</p>
	<p><i>3. Mis on väärtuslikele metsadele seatud majandamispiirangute seadmise eesmärgipärasus ning mida soovitakse nende piirangutega tagada (saavutada)?</i></p> <p>Väärtuslike metsade metsamajandamisele seatud kasutuspõhimõtete sõnastused on ebaselged ning metsaseadusega vastuolulised, mistõttu palume temaatika üle vaadata ja vajadusel arusaadavamalt lahti seletada.</p>	<p>Väärtusliku metsa, kui väärtusliku maastiku alamliigi, määramise mõte on tagada läbimõeldum ning erinevaid huviseid arvestav majandamine, mis tagatakse KOVi kaasamisega. Väärtuslikeks metsadeks on määratud alad, kus on meie hinnangul suurem avalik huvi lähtuvalt maastiku esteetilisest väärtusest ja puhkeväärtusest. Selleks, et KOV saaks midagi hinnata peab olema ülevaade mida tehakse. Rohealade ja väärtuslike metsade peatüki käsitlused liidetakse ning loobutakse täpsete raieliikide määratlustest. Täpne sõnastus selgub edasisel planeeringu koostamisel.</p>
	<p><i>Juhime tähelepanu, et planeerimisseadus ja metsaseadus sätestatu kohaselt saab piirangud seada kokkuleppel maaomanikuga. Metsa definitsioon tuleb metsaseadusest. Planeeringuseadus metsa olemust ei defineeri ega täpsusta/täienda. Metsaseadus kehtib olenemata üldplaneeringust.</i></p> <p><i>Metsaseaduse eesmärk on tagada metsa kui ökosüsteemi kaitse ja säästev majandamine. Metsa majandamine on metsa uuendamine, kasvatamine, kasutamine ja metsakaitse. Maastiku mõiste on mitme erinevate komponentide kooslus reljeef, taimkate, loomastik jne, metsad on üks maastiku element. Metsa metsana majandamisel säilib metsa ala, raiutud metsa asemele kasvab või kasvatatakse uus mets, kuni jätkub metsamajanduslik maa majandamine, säilib ka iseloomulik maastikumuster.</i></p>	<p>Metsaseaduse § 23¹ käsitleb planeeringuga asula või elamu kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohtu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks määratud metsa majandamist. Üldplaneeringuga määratud väärtuslik mets ei ole mitte PlanS § 75 lg 1 p 21 kohane tingimus vaid on väärtusliku maastiku ehk PlanS § 75 lg 1 p 14 kohane tingimus. Maastiku väärtused on: kultuurilis-ajalooline väärtus; esteetiline väärtus; looduslik väärtus; identiteediväärtus; puhkeväärtus. Igal üldplaneeringuga määratud väärtusliku metsa alal on üks või mitu nimetatud väärtustest. Väärtuslikeks metsadeks on määratud kokku 740 ha, mis on 1,4% vallas olevast põhikaardil esitatud metsamaast. Kokku on üheksa ala, millest viis on suures osas RMK KAH-ala.</p> <p>Väärtusliku metsa alade määramisel ongi eesmärgiks tagada metsase üldilme säilitamine ning tingimused on ühtsed kõigile maaomanikele. Oleme seisukohal, et koostöös tehtava metsamajandamiskava koostamisel või kooskõlastatava metsateatisega on võimalik tagada metsamajandamise huvid ja väärtusliku maastiku väärtuste säilimine üheskoos.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p><i>Piirangu eesmärk peaks olema et inimese poolt tekitatud muudatuste tulemusel säiliks metsane üldilme. Metsa majandamisel kõlvikum muutusi ei kaasne. Siduvad ja kohustuslikud kasutustingimused peavad olema üldplaneeringus põhjendatud, kaalutletud ning sõnastatud selgelt ja kõigile osapooltele arusaadavalt ning maaomanike huvisid käsitletakse teiste maaomanikega võrdselt.</i></p>	
	<p>Kas on hinnatud metsamajandusest kaasnevaid mõjusid?</p>	<p>Selgitame, et ÜP KSH auandes on hinnatud väärtuslike maastike, sh väärtuslike metsadega ja rohealade määratlemise tulemusena kaasnevaid mõjusid.</p>
	<p>Kas maaomanikega sõlmitakse kokkuleppeid ning töötatakse välja kompensatsioonimehhanisme?</p>	<p>Selgitame, et KOV seab ÜP-ga erinevatele valdkondadele piiranguid ning nende osas sh metsa majandamise osas kompensatsiooni maksmist ei ole ette nähtud. Vt ka üle-eelmine vastus.</p>
<p>15. Riigimetsa Majandamise Keskus, (RMK)17.01.2022 kiri nr 3-1.1/2196-2</p>	<p>5.2.12... Üldplaneeringute mõttes ei ole maakondliku roheline võrgustiku eesmärgiks ulatusliku "roheline pinna" kavandamine ja selle majandustegevusest väljajätmine, vaid eelkõige loodus- ja keskkonnakaitseliselt põhjendatuma ruumstruktuuri tagamine. Roheline võrgustik ei keela iseenesest tavapärasest metsa majandamist mitte kusagil vabariigis (v.a. muidugi loodukaitsealade vastavates võõndites). Enamuse Eesti metsamaa puhul on tegu pool-looduslike metsadega, mida on kujundatud erinevatel aegadel seal tehtud metsamajanduslike tegevuste kaudu. Kõik need metsad, mis ei ole looduslikud (98%) on olnud mingil ajahetkel ajaloos lagedad, noored, keskealsed või siis raieküpsed, ning nendega kaasnevad väärtused on samuti olnud pidevas muutumises. Vastavalt metsade vanusele on tehtud neis vajalikke metsa majandamise töid (s.h. ka uuendusraieid). Hooldus-, turbe- ja valikraied on seadusandlusega reglementeeritud raieviisid, mida on võimalik kasutada vaid sellist raieviisi võimaldavas metsakoosluses. Vastavalt Metsaseadusele on metsa majandamine säästev, kui see tagab elustiku mitmekesisuse, metsa tootlikkuse, uuenemisvõime ja elujõulisuse ning ökoloogilisi, majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi vajadusi rahuldava mitmekülgse metsakasutuse võimaluse. Piirates üldplaneeringuga võimalikke kasutatavaid raieviise, läheme me vastuollu Metsaseadusega kokku lepitud säästva metsa majandamise põhimõtetega. Metsa majandamise võtted metsamaadel peavad võimaldama metsa erinevaid kasutusviise – uuendamist, kasvatamist, kasutamist ja kaitset. Seega palume üldplaneeringust välja jätta nõue, et rohealaks määratud majandusmetsas on kohustus kooskõlastada kõik</p>	<p>Olete valesti aru saanud. Selgitame, et roheala juhtostarve ei ole rohevõrgustik (mida peate silmas laiaulatusliku pinnana) vaid tiheasustusaladel olevad. Rohealadeks on määratud kokku 138 ha. Saame teemat täpsustada ühise koosoleku käigus. Küsimused lahendati ühise koosoleku käigus (16.03.2022)</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p>uuendusraie metsateatise kohaliku omavalitsusega ning sisse tuua punkt, et metsamajandamine peab lähtuma kehtivatest seadustest (sh. metsaseadus, looduskaitseadus).</p> <p><i>Lisaks, toote rohealade peatükis (5.2.12) välja, et Pärnu-Jaagupi alevis paiknevat metsa, mis jääb tänase või planeeritava Via-Baltica (Tallinn - Pärnu – Ikla maantee) teekoridori ja asula vahele on lubatud majandada vaid aegjärgse raie põhimõttel.</i></p> <p>Siin kehtib sama põhimõte, mida üleval pool selgitasime, et metsaseadusega on kokku lepitud säästva metsa majandamise põhimõtted ning metsa majandamise võtted metsamaadel peavad võimaldama metsa erinevaid kasutusviise – uuendamist, kasvatamist, kasutamist ja kaitset. Seetõttu palume samuti eemaldada üldplaneeringust nõue majandada Pärnu-Jaagupi alevis paiknevat metsa, mis jääb tänase või planeeritava Via-Baltica (Tallinn - Pärnu – Ikla maantee) teekoridori ja asula vahele vaid aegjärgse raiega. Oleme seisukohal, et lubatud peaksid olema kõik raieviisid, k.a hooldusraied. Lisaks on Pärnu-Jaagupi ümbruse metsad üldplaneeringus toodud väärtuslike metsadena ning RMK on määranud Pärnu-Jaagupi ümbruse metsad kõrgendatud avaliku huviga alaks. Mis omakorda tähendab, et enne raieid koostatakse alale 10 a metsamajandamise kava, millega planeeritavad raied alal määratakse koostöös kohaliku omavalitsusega.</p>	<p>Arvamust arvestatakse. Küsimused lahendati ühise koosoleku käigus (16.03.2022)</p>
	<p><i>Rohealade peatükis toote välja, et metsamaa raadamine rohevõrgustiku alal ei ole üldjuhul lubatud</i></p> <p>Kuna roheline võrgustiku aladel tekib raadamise vajadus ka näiteks kuivendussüsteemide ja teede ehituse ning rekonstrueerimise korral, teeme ettepaneku sõnastada see punkt alljärgnevalt: „Metsamaa raadamine roheline võrgustiku aladel ei ole lubatud (v.a maaparandussüsteemi, tehnovõrkude ja taristu hooldamise ja rajamise korral ning maavara kaevandamise lubadega määratud aladel).“</p>	<p>Arvamust arvestatakse ja sõnastust korrigeeritakse. Väga hea tähelepanek!</p>
	<p><i>Rohealade peatükis (5.2.12) toote välja ka, et põhijoonisel markeeritud Rail Balticuga ristuvates rohekoridorides (ehitatakse ökoduktid) tuleb välistada maastikku muutvad tegevused, sh tuleb tagada lageraielankide omavaheline kaugus enne raiesmiku uuenemist ja minimaalse liitumisala möödumist, sõltumata lankide suurusest, vähemalt 100 m.</i></p> <p>Siin kohal teeme ettepaneku sõnastada üldplaneeringu seletuskirjas tingimused ökoduktide läheduses asuva metsa majandamiseks alljärgnevalt:</p>	<p>Selgitame, et roheala (5.2.12) juhtostarve ei ole rohevõrgustik (peatükk 15). Ökoduktide piiranguvööndi määramise ettepanekuga arvestatakse, kuid informeerime, et ökoduktide suudmealade kirjeldust tehakse koostöös RB, Transpordiameti ja Keskkonnaametiga laiemalt ning sõnastus võib muutuda/täieneda. Teemat täpsustatakse edasises töös.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p>Põhja-Pärnumaa valla ökoduktide toimivuse ja rohevõrgustiku sidususe tagamiseks tuleb ökodukti piiranguvööndis maaomanikel metsa majandades ja/või metsamajandamiskava koostades arvestada, et ökodukti suudmeala piirkonna metsad toimivad ökoduktile juurdepääsuks. Sellest tulenevalt tuleb metsa majandada viisil, mis tagab rohevõrgustiku puistu sidususe ja toetab loomade ökodukti suudmeni jõudmist. Raiete planeerimisel on soovitatav koostööd alustada ökodukti omanikuga juba enne metsateatise esitamist Keskkonnaametile, et koostöös planeerida raie teostamine mahus ja viisil, mis tagab rohevõrgustiku metsalise sidususe ja loomade läbipääsu ökoduktile. Metsateatis ökodukti piiranguvööndis tuleb kooskõlastada ökodukti omanikuga. Samuti palume üldplaneeringu materjalides kirjeldada, millist ala ja millistes piirides käsitletakse ökodukti piiranguvööndina.</p>	
	<p><i>Väärtuslike metsade peatükis (20.2) toote välja põhimõtte, et lageraie puhul jälgitakse selle kõrvaloleva ala olukorda ning uuel langil ei alustata lageraiega enne, kui kõrvaloleval langil kasvab ca 3 meetri kõrgune noor mets.</i></p> <p>Teeme ettepaneku antud punkt üldplaneeringust välja jätta, sest kõigile väärtuslike metsadega aladele koostatakse koostöös kohaliku omavalitsusega metsade majandamise kava, kus saab juba konkreetselt igale alale välja tuua spetsiifilised nõuded.</p>	<p>Arvamusega arvestatakse. Küsimust arutati ühise koosoleku käigus (16.03.2022) ning nõuded vaadatakse üle.</p>
	<p><i>Võrreldes väärtuslike metsade asukohti RMK haldusalas olevate metsadega tekkis küsimus, et kas kõik väärtuslikuks metsaks määratud alad ikka vajavad 10 aastast metsamajandamise kava.</i></p> <p>Oleme arvamusel, et metsamajandamise kava vajavad metsaosad, mis on inimeste poolt kõrge rekreatiivse kasutusega. Seega oleme seisukohal, et Kurvi kinnistul (18801:001:0266) ei asu väärtuslikku metsa, mis vajaks eraldi metsa majandamise kava koostamist. Kinnistul on väärtuslikuks metsaosaks märgitud metsaosa maantee kurvi juures.</p> <p>Samuti oleme seisukohal, et ülevaatamist vajab Tootsi lähiümbruse väärtuslike metsade asukoht. Meie hinnangul ei ole vajalik metsamajandamise kava koostamine Vändra metstkond 54 kinnistu 3</p> <p>(27601:005:0005) kvartalil VD101, Vändra metstkond 81 kinnistu (27601:005:0052) kvartalil HA122, Vändra metstkond</p>	<p>Küsimus lahendati ühise koosoleku käigus (16.03.2022)</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p>98 kinnistu (27601:005:0051) kvartalil HA126, Vändra metskond 40 kinnistu (27601:005:0002) kvartalil VD083, Vändra metskond 6 kinnistu (93001:001:0061) ja Vändra metskond 6 kinnistu (27601:005:0003) kvartalil VD088. Kvartalite asukoha leiate kas RMK metsatööde kaardilt või metsaregistrist.</p> <p>Teeme ettepaneku ühiseks kohtumiseks, mille käigus saame täpsustada ja arutada väärtuslike metsade tsoneerimist selliselt, et need oleks looduslike piiridega muudest metsadest eristatavad.</p>	
	<p><i>Väärtuslike põllumaadega tutvudes selgus, et üldplaneeringuga on määratud väärtuslikuks põllumaaks ka RMK haldusalas olevate kinnistute mittemetsamaade osasid.</i></p> <p>Antud kinnistute osad on, kas RMK poolt juba istutatud, looduslikult noorte puudega kaetud või on tegemist kitsaste ribadega majandusmetsas/servas, mida on ebaotstarbeks põllumaana kasutusele võtta. Seega palume RMK haldusalas olevatele kinnistute mittemetsamaadele määratud väärtusliku põllumaa märke eemaldada. Lisan siia antud kinnistute loetelu (18801:001:0090, 18803:001:0210, 18801:001:0355, 18802:002:0139, 18803:003:0119, 93001:001:0138, 18802:003:0194, 27601:003:0168)</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Väärtuslik põllumajandusmaa eemaldatakse esitatud aladelt.</p>
	<p><i>Päikeseenergia peatükis (10.4.1) toote välja, et väärtuslikul maastikul on päikeseelektrijaama ehitamine lubatud kui on täidetud üks allolevatest tingimustest: maapinnale rajamisel on selle võimsus kuni 50 kW; olemasolevatele ehitistele ehitamisel sobitub selle lahendus kokku ehitisega ega mõju vaadet rikkuva elemendina; see ei ole avalikult kasutatavalt teelt vaadeldav. Kuid väärtuslike maastike peatükis (20.1) on toodud, et väärtuslikel maastikel, ilusa vaatega kohtade läheduses ning kaunite tee- ja veeteelõikude ümbruses on tööstuslike (rohkem, kui kahekordne kohapealne/kinnistu omavajadus) päikeseparkide ja tuuleparkide rajamine keelatud.</i></p> <p>Palume seletuskirja täpsustada väärtuslike maastikele päikeseparkide rajamise osas, nii et oleks üheselt arusaadav, kas ja mis tingimustel on väärtuslikele maastikele võimalik päikeseparke ehitada.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Ebakõla parandatakse ning tööstuslike päikeseparkidena käsitletakse üle 50 kW päikeseelektrijaamu.</p>
	<p><i>Päikeseenergia peatükis (10.4.1) toote välja päikesepargi rajamisel põllumajandus- ja metsamaale tuleb säilitada kõlvikute terviklikkus.</i></p> <p>Palume täiendada seletuskirja, mida täpsemalt mõtlete kõlvikute terviklikkuse all.</p>	<p>Arvestame. Lisasime seletuskirja, et päikesepargi rajamisel tuleb säilitada tuleb põllumaa kõlvikute terviklikkus. Sellega mõtleme, et võimalik päikeseпарк ei tohiks põllumassiivi/metsamassiivi poolitada. Püüame täpsemalt lahti seletada.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p><i>Päikeseenergeetika peatükis (10.4.1) toote välja, et üle 5 ha suuruse maapealse päikesepargi rajamiseks tuleb esitada maastikuanalüüs ja keskkonnamõtjude eelhindang</i></p> <p>Teemat analüüsid tekkis küsimus, kas on vajalik igale üle 5 ha suuruse maapeale päikesepargi rajamiseks keskkonnamõtjude eelhindang. Palume antud teemat natuke lähemalt selgitada, et miks on vajalik üle 5 ha suuruse maapeale päikesepargi rajamiseks keskkonnamõtjude eelhindang.</p>	<p>Keskkonnamõtjude vajalikkuse üle otsustaja on kohalik omavalitsus. Leiame, et 5 ha suuruse päikesepargi näol on tegu märkimisväärse rajatisega kogumina, mille osas on eelnevalt vajalik omavalitsusele eelhindangu esitamine. Vaja on veenduda võimaliku mõjude esinemisega erinevatele kaitsealustele liikidele või objektidele samuti võimalike peegelduste mõju liiklusele. Eelhindangu alusel on kohalik omavalitsus pädevam kaaluma, millise menetlusega jätkata (avalikus menetluses projekteerimistingimuste või detailplaneeringuga). Kui siiski eelhindangus ilmneb oluline keskkonnamõju, siis tuleb läbi viia asjakohane keskkonnamõtjude hindamine.</p>
	<p><i>Päikeseenergeetika peatükis (10.4.1) toote välja, et kui projekteerimistingimuste menetluse käigus selgub, et on avalik huvi, mis tingib detailplaneeringu koostamise vajaduse, siis on omavalitsusel õigus lõpetada projekteerimistingimuste menetlus ja algatada detailplaneering.</i></p> <p>Palume selgitada ja võimalusel täiendada seletuskirja, millistel juhtudel on päikesepargi ehituse aluseks projekteerimistingimused ja millistel juhtudel detailplaneering? Kas teatud juhtudel võidakse kohaldada ka avaliku menetlusega projekteerimistingimuste väljastamist? Kas on erinevusi, kui ehitatakse tööstuslikku päikeseparki või päikeseparki omatarbeks?</p>	<p>Selgitame, et üle 5 ha suuruse päikesepargi puhul on toodud kaks varianti: avalikus menetluses projekteerimistingimused või detailplaneering. See milline menetlus valitakse otsustatakse kaalutusotsusega maastikuanalüüsi ja eelhindangu põhjal võttes kaalumisel arvesse üldplaneeringu eelnõus esitatud aspekte. Antud tingimus on seatud päikeseparkidele mille võimsus on suurem kui 50 kW ehk tegu on tööstuslike päikeseparkidega.</p>
	<p><i>Lisaks palume selgitada ja võimalusel ka täiendada seletuskirja allolevate asjaolude osas, et oleks üheselt arusaadav:</i></p> <p>midas täpsemalt mõtlete tööstusliku päikesepargi all (mis on tööstusliku tuulepargi definitsioon)?</p>	<p>Arvestame. Täpsustame sõnastust ja vajadusel lisame selgituse mõistete alla.</p>
	<p>kas rohevõrgustiku aladele on võimalik päikeseparki rajada?</p>	<p>Jah, kuid ainult väljapool metsamaad. Rohelises võrgustikus on raadamine üldjuhul keelatud. Erijuhul täpsustatakse edasises töös.</p>
	<p>Kas ja millal on kohustus või puudub kohustus päikeseparke aiaga piirata?</p>	<p>Arvestame ettepanekuga ning sõnastame nõude piirete osas.</p>
	<p><i>Tööstuslike tuuleparkide peatükis (10.4.2) joonisel 6 on toodud tuuleparkide aredamise skeem.</i></p> <p>Teeme ettepaneku antud joonisel olevad alad (kokku 5 erinevat ala) kanda ka üldplaneeringu põhijoonisele.</p>	<p>Arvamust ei arvestata. Kuna viidate 5-le alale siis eeldame, et peate silmas maakonnplaneeringus esitatud arendusalasid. Kuivõrd üldplaneering muudab ja täpsustab neid alasid, siis peame selguse mõttes siiski õigeks esitada põhijoonisel vaid uus ja kehtima jääv lahendus ning teksti sees oleval skeemil informatiivsena maakonnplaneeringu alad.</p>
	<p><i>Üldplaneeringu eelnõu kaardimaterjali alusel selgub, et osaliselt planeeritakse RMK haldusalas olevatele kinnistutele raudtee rekonstrueerimine rekreatiivse raudteena ning arendatav matakate.</i></p> <p>Selgitame, et RMK haldusalas olevate kinnistutele saab rajada turismiobjekte k.a matkateed kokkuleppel RMKga ja vastavate maakasutuslepingute sõlmimisega.</p>	<p>Võtame teadmiseks. Küsimus lahendati ühise koosoleku käigus (16.03.2022). Seletuskirja lisatakse viide, et viidatud objektide elluviimisel on esmalt vajalik puudutatud vastavad kokkulepped puudutatud kinnistuomanikega.</p>
	<p><i>Samuti selgub üldplaneeringu eelnõu kaardimaterjali alust, et mõned RMK haldusalas olevad metsateed on planeeritud kohaliku omavalitsuse teeks.</i> Selgitame, et kohalik</p>	<p>Selgitame, et ka teiste kohalike teede puhul on vajalik kas lepingu sõlmimine või sundvalduse seadmine või mingi muu asjaõiguslik vorm.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
16. Põllumajandus- ja Toiduamet, 17.01.2022 kiri nr 6.2-1/11186-1	<p>omavalitsus saab võtta tee avalikuks kasutamiseks kokkuleppel RMKga ja vastavate lepingute alusel.</p> <p><i>Üldplaneering on strateegiline juhtimisvahend, mis sisaldab olulisi maakasutus- ja ehitustingimusi. Lisaks kavandatavatele tegevustele kajastab üldplaneering ka olemasolevat olukorda, eriti seda, millest tulenevad kitsendused ehitamiseks või muudeks tegevusteks. Nendeks on ka maaparandussüsteemid ja maaparandussüsteemidest põhjustatud kitsendused.</i></p> <p>Sellest tulenevalt palume planeeringu joonistele kanda lisaks maaparandussüsteemide reguleerivale võrgule ka eesvoolud ja riigi poolt korras hoitavad ühiseesvoolud. Seletuskirja lisada, et joonistel on fikseeritud hetkeseis ja see võib ajas muutuda.</p>	<p>Ettepanekuga ei arvestata. Maaparandussüsteemide alad on tugiinfona kantud põhijoonisele. Eesvoolud ei oma üldplaneeringus kui strateegilises juhtimisvahendis eesmärki, kuna kohalik omavalitsus täiendavaid tingimusi neile ei soovi seada. Riiklike kitsenduste välja selgitamisel tuleb igakordselt lähtuda ajakohasest registriinfost.</p>
17. OÜ Utilitas Wind, kiri 12.01.2022 -7-1/1846-45	<p><i>Üldplaneeringu eelnõu peatükis 10.4.2 Tööstuslikud tuulepargid on esitatud tingimused tuuleparkide kavandamiseks üldplaneeringuga määratud arendusaladel. Nimetatud tingimuste loetelus on mh välja toodud, et „...tuulik tuleb planeerida üldplaneeringukohasele tuulepargi arendusalale selliselt, et tuuliku laba ei ulatuks üheski töötavas asendis (rajatisealne pind) väljaspoole üldplaneeringuga määratud tuulepargi arendusala.“</i></p> <p><u>Siinkohal teeme ettepaneku, et tuuleenergia arendusalale peab jääma ainult tuuliku vundament.</u></p> <p><i>Järgneb selgitus</i></p> <p>Teeme ettepaneku sõnastada vastav punkt üldplaneeringu seletuskirjas järgmiselt: „...tuuleparkide tuulikute vundament peab jääma üldjuhul üldplaneeringuga määratud tuuleenergia arendusaladele, kokkuleppel naaberkinnistu omanikuga võivad tuulikute labad ulatuda üle arendusala piiri. Tuuliku planeerimiseks kinnistu piirile lähemale kui tuuliku kogukõrgus peab olema naaberkinnistu omaniku nõusolek“.</p>	<p>Ettepanekuga ei arvestata. „Ehitise tehniliste andmete loetelu ja arvestamise alused“ § 19 lg 7 sätestab et rajatisealne pind on rajatise maapealse osa ja maa-aluse osa projektsioon horisontaaltasapinnal. Selgitame, et tuuliku labade (maapealne ehitise osa) projektsioon tasapinnal on üldjuhul oluliselt laiem, kui vundamenti oma. ÜP ja KSH koostamisel teostatud puhveranalüüsis on arvestatud, et elektrituulik (olulise ruumilise mõjuga ehitis) asub täielikult kujutatud arendusala ala sees. Ka MKM on väljastanud sellekohase seisukoha.</p>
	<p>Millistel kaalutlustel on tuuleala TU12, mis asub Mõrdama raba kõrval, saadud sellistes piirides nagu kujutatud ÜP joonisel? <i>Järgneb selgitus</i></p> <p><u>Seega teeme ettepaneku ÜP-s arvestada vastavalt KeA soovitudele musta-toonekure elupaigast 3000 m puhvrit ning Mõrdama hoiualast 100 m puhvrit ning seega korrigeerida vastavalt TU12 ala piire.</u></p>	<p>Ettepanekuga ei arvestata. Tuulepargi arendusala TU12 moodustub lääne osas Keskkonnaameti poolt esitatud puhvri alusel (hoiualast 600 m) ning lõuna ja ida poolt elu- ja ühiskondlikest hoonetest moodustatud 1000 m puhvri alusel.</p>
	<p><i>Üldplaneeringu eelnõu lk 33 Joonisel 6 on ekslikult märgitud detailplaneeringuga tuuleparkide arendamise piirkonnad. Nimelt on Põhja-Pärnumaa vald oma 16.12.2020 otsusega nr 42 algatanud Rahnoja ja Vihtra tuuleparkide</i></p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Viga parandatakse.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p><i>detailplaneeringud Pärnu maakonnaplaneeringu kohastele tuuleparkide aladele P9 kui P10 (koosneb kahest lahustükist) Seega ei saa Joonisel 6 kujutatud tuuleala TU30 olla ÜP-ga planeeritud tuulepargi arendusala, kuna kuulub algatatud DP koosseisu.</i></p> <p><i>Üldplaneeringu eelnõu lk 33 on toodud: „piirkonnad, kus kõik tuuleparkidega seonduv lahendatakse koostatava kohaliku omavalitsuse eriplaneeringuga või detailplaneeringuga (koostatavat planeeringut ei loeta seejuures üldplaneeringu põhilahenduse muudatuseks). Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringuga planeeritud tuuleparkide arendusalade selgumisel kantakse need informatiivsena üldplaneeringusse;“</i></p> <p><i>Siinkohal soovime täpsustada, et KOV EP on lähiaastate arendustegevuse aluseks ning kui KOV EP-d ei ole asutud ellu viima 5 aasta jooksul, kaotab KOV EP kehtivuse. Kui vald soovib KOV EP-ga leitud tuuleparkide arendusalad kanda üldplaneeringusse, siis selleks, et neil arendusaladel saaks tuuleenergeetikat arendada ka siis, kui KOV EP-ga ei ole asutud neid arendusalasid ellu viima, peaksid need alad olema ÜP-sse täieõiguslikult hõlmatud, mitte lihtsalt olema informatiivsed.</i></p> <p><i>Mainime, et KOV EP-ga ei saa muuta kehtivat üldplaneeringut. Sellest tulenevalt on meie küsimused:</i></p> <p><i>Millisel õiguslikul alusel baseerub KOV EP-ga planeeritud tuuleparkide arendusalade kandmine informatiivsena üldplaneeringusse?</i></p>	<p>PlanS § 122 lg 3 sätestab: <i>Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringuga kavandatud ehitise asukoht kantakse varem kehtestatud üldplaneeringusse 30 päeva jooksul kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu kehtestamisest arvates. Muudatuste sissekandmisel tuleb üldplaneeringu juures viidata, et vastaval maa-alal asub eriplaneeringuga kavandatud ehitise või tehnilise võimaluse korral kanda eriplaneeringuga kavandatud muudatused üldplaneeringu kaardile ja seletuskirja.</i></p> <p><i>Lõike teine lause seab nõude, et andmete kandmisel tuleb viidata neile. Lõige ei sätesta, et kohalik omavalitsus kehtestab midagi üle/uuesti. Tegemist on üldplaneeringu järgselt lisanduva täiendava informatsiooniga. Seetõttu olemegi seda nimetanud informatiivsena. Juhime tähelepanu, et sissekandmine toimub peale vastava planeeringu kehtestamist, seetõttu muudame viidatud lause järgnevas: <i>Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringuga planeeritud tuuleparkide arendusalade selgumisel kantakse need (peale vastava planeeringu kehtestamist) informatiivsena üldplaneeringusse.</i></i></p> <p>Informatiivse all mõeldakse ka alusandmeid, mis on määratletud planeeringu vormistamisele ja ülesehitusele esitatavates nõuetes (vastu võetud riigihalduse ministri 17.10.2019 määrusega nr 50). Selgitused aadressil: https://planeerimine.ee/juhendid-ja-uuringud/kihtide-vormistamise-juhend/12-millised-on-alusandmed-mida-planeeringulahendusega-ei-kehtestata/. Alusandmete esitamine on vajalik tervikpildi loomiseks ning alade näitamine on ka põhjendus miks üldplaneeringuga sinna tuulepargi arendusalasid ei määrata.</p>
	<p><i>Kas informatiivsena kantakse ÜP-sse need arendusalad, millele ei hakata teostama detailset lahendust või kõik KOV EP-ga leitud võimalikud arendusalad?</i></p> <p><i>Kui informatiivsena kantakse ÜP-sse ka need arendusalad, millele ei teostata mingil põhjusel detailset lahendust, kas siis on KOV-I juriidiline kindlus, et informatiivsena neid ÜP-sse kandes saab neid alasid ÜP kehtivuse ajal kasutada tuulepargi planeerimiseks DP alusel?</i></p>	<p>Nagu eespool selgitasime, kantakse eriplaneeringu üldplaneeringusse selle kehtestamise järgselt vastavalt seadusele (PlanS § 122).</p>
	<p><i>OÜ Utilitas Wind'le kuuluvad Põhja-Pärnumaa vallas mitmed kinnistud, kus me soovime tegeleda energiatootmisega (päikesepark, tuulegeneraator jne).</i></p> <p><i>Sellest tulenevalt teeme ettepaneku meie omandis olevatele kinnistutele määrata ÜP-ga tootmise maa-ala juhtfunktsioon.</i></p> <p><i>Kinnistud, millele teeme ettepaneku ÜP-ga määrata tootmise juhtotstarve, on:</i></p> <p><i>1) Kütipõllu, kat nr 93005:002:0277;</i></p>	<p>Arvamusega ei arvestata. Selgitame, et tuuleparki, kui olulise ruumilise mõjuga ehitist üldplaneeringu alusel püstitada ei saa ning alale koostatakse kohaliku omavalitsuse eriplaneeringut. Üle 30m kogukõrgusega üksikuulikutega püstitamine on võimalik detailplaneeringu koostamisel ning kohalik omavalitsus ei pea mõistlikuks maa juhtotstarbe muutmist enne võimalikku detailplaneeringu lahendust. Liisa kinnistu osas on algatatud detailplaneeringu koostamine, millega pannakse paika maakasutus ja võimalik ehitusõigus.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p>2) Küti, kat nr 93005:002:0275; 3) Kütimetsa, kat nr 93005:002:0276; 4) Salakütimetsa, kat nr 93005:002:0278; 5) Heinasaare, kat nr 93005:002:0205; 6) Heinasaare, kat nr 93005:002:0204; 7) Liisa, kat nr 93005:002:0162; 8) Karunõmme, kat nr 93004:001:0069; 9) Karukooa, kat nr 93004:001:0297; 10) Liisa, kat nr 93005:002:0163.</p>	
	<p><i>ÜP eelnõuga on määratud rohevõrgustiku koridor meie omandis olevatele kinnistutele, kus meil on eesmärk tegeleda energiatootmisega.</i> <u>Teeme ettepaneku arvata välja Kütipõllu, Küti, Kütimetsa, Salakütimetsa ja Liisa (kat nr 93005:002:0163) kinnistud rohevõrgustikust.</u></p>	<p>Arvamusega arvestatakse. Analüüsisime arvamusest lähtuvalt olukorda täiendavalt ja näeme võimaluse rohevõrgustik nimetatud katastriüksustest mööda juhtida.</p>
	<p><i>ÜP eelnõu lk 32 on loetletud tingimused päikeseelektrijaama ehitamiseks, mille installeeritud võimsus on suurem kui 50 kW.</i> <i>ÜP eelnõus esitatud tingimuse kohaselt „üle 5 ha suuruse maapealse päikesepargi rajamiseks tuleb esitada maastikuanalüüs ja keskkonnamõjude eelhindang, mille põhjal on kohalikul omavalitsusel võimalik hinnata avalikku huvi ja mõjude ulatust.“</i> Teeme ettepaneku lisada siia erand, et nimetatud tingimus ei kehti neile päikeseparkidele, mis on rajatud ÜP-ga määratud tootmise maa-aladele, kuivõrd need alad on läbinud ÜP menetluse, sh avalikustamised ning seega täiendava detailplaneeringu menetlus avaliku huvi väljaselgitamiseks ei ole otstarbekas.</p>	<p>Parandame sõnastust arvamusest lähtuvalt, tegelikult olemegi mõelnud, et tootmisaladel on see lubatud.</p>
	<p><i>ÜP eelnõus esitatud tingimuse kohaselt hajaasustuses (väljaspool tiheasustusega alasid) on valla kaalutusõiguse alusel ehitamine lubatud ka väljaspool määratud tootmise maa-ala, kui päikeseпарк ja selleks vajaminev taristu jääb väljaspoole planeeringuga määratud väärtuslikku maastikku (ptk 20.1), väärtuslikku metsaala (ptk 20.2) ja väärtuslikku põllumajandusmaad (ptk 19) ning tagatakse rohevõrgustiku toi-mimine (vt ptk 15).</i> <i>Samas on lk 31 loetletud üldiste tingimuste all kirjas justkui väärtuslikule põllumajandusmaale päikeseelektrijaama rajamine on lubatud. Sellest tulenevalt teeme ettepaneku viia need punktid omavahel kooskõlla ning ÜP eelnõu lk 32</i></p>	<p>Arvamust ei arvestata. Selgitame, et esimene osa tingimustest rakendub alla 50 kW võimsusega päikeseparkidele. Teises tingimuse osas rakenduvad lisatingimused üle 50 kW päikeseparkidele. Sellest tulenevalt on alla 50 kW rajamine väärtuslikule põllumaale võimalik (vastavalt tingimustele). Üle 50 kW rajamine on aga välistatud.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p><u>tingimus sõnastada järgmiselt:</u> <i>hajaasustuses (väljaspool tiheasustusega alasid) on valla kaalutusõiguse alusel ehitamine lubatud ka väljaspool määratud tootmise maa-ala, kui päikesepark ja selleks vajaminev taristu jääb väljaspoole planeeringuga määratud väärtuslikku maastikku (ptk 20.1), väärtuslikku metsaala (ptk 20.2) ning tagatakse rohevõrgustiku toimimine (vt ptk 15).</i></p> <p><i>Lisatud selgitus</i></p>	
<p>18 Kalev Kaljuste 17.01.2022 7-1/1846-46</p>	<p>Võtta kohaliku tasandil kaitstavaks loodusobjektiks Tootsi määnd Tööstuse tn ääres.</p> <p>Lisada kohalik väärtuslikuks objektiks Tootsi Briketivabriku kontor, see mis on ehitatud aastal 1939.</p> <p>Planeerida Tootsi tuulepargi alajaamast elektri otseliin Tootsi tööstuskülla</p> <p>Planeerida kergliiklustee vanale Tootsi-Lavassaare raudteetammile</p> <p>Tootsi ringbassini ümber näha ette virgestuse ala (Tööstuse ja Jaama tn ristmiku läheduses)</p> <p>Miljööväärtusliku ala sisse võiks jääda ka Tootsi depoohoone ja masinaehituse hoone</p> <p>Kitsarööpeline raudtee pikendada vabriku ette välja</p> <p>Tootsi Briketivabrikus asub ka muuseum, lubada ka see tegevus, edaspidi soovime ka äritegevust teha</p> <p>Katastriüksuse 63801:001:0715 võiks jääda rohealaks, hetkel minu teada riigimaa.</p> <p>Kust tulevad suurused väiketuuliku kõrgus 30 m ja kaugus elamutest ja ühiskonna hoonetest 250 m?</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse.</p> <p>Ettepanekuga arvestatakse.</p> <p>Ettepanekuga arvestatakse.</p> <p>Praegu on plaanis taastada rongitee. Kui see miskil põhjusel ei õnnestu, siis peab säilima vähemalt matkaraja võimalus.</p> <p>Ettepanekuga arvestatakse.</p> <p>Ettepanekuga arvestatakse.</p> <p>Ettepanekuga arvestatakse.</p> <p>Ettepanekuga arvestatakse. Ala määratakse segahoonestuse maa-alaks.</p> <p>Ettepanekuga ei arvestata. Selgitame, et üldplaneering määrab ala detailplaneeringuga terviklikult lahendatavaks ning üldine juhtotstarve on väike-elamumaa. Detailplaneeringu käigus võidakse otsustada rohealade vajadus ja ulatus.</p> <p>Eestis pole ühest reeglit, see on välja pakutud konsultantide poolt. 30 m käsitlus tuleneb sellest, et ORME objekt on mitmest enam kui 30-meetrise tuulikust – sellest lähtuvalt on kõrgus kas üle või alla 30 meetri. Teemat üle arutades oleme jõudnud seisukohale, et täiendame kogu tuuleenergeetika peatükki.</p>
<p>19. Björn Haruoja</p>	<p><i>Valla üldplaneeringus on märgitud rohekoridorid. Palun täpsustavad infot nende kohta kuna üks neist läheb otse meie kinnistult läbi hoone kõrvalt.</i></p> <p>Milliseid piiranguid saab vald kehtestada rohekoridori alal?</p> <p>Kui saab piiranguid kehtestada, siis millised on kompensatsiooni mehhanismid?</p> <p>Kui piirangute seadmise võimalus puudub, siis mis on rohekoridori kui sellise eesmärk ning kui täpselt selle piire kaardil märgitakse?</p>	<p>Planeerimisseaduse § 75 lg 1 p 10 näeb üldplaneeringu ühe ülesandena ette määrata rohevõrgustiku asukoht ja selle toimimist tagavad tingimused ning tekkivad kitsendused. Tingimused rohevõrgustiku kohta on esitatud seletuskirja peatükis 15 Rohevõrgustik.</p> <p>Kompenseerimismehhanisme ei ole ette nähtud kuna üldplaneeringuga seatakse mitmeid maakasutustingimusi kus praktikas ei ole rakendatud kompenseerimist. Ka Rahandusministeerium on väljendanud seisukohta, et kõigi omandiõiguste piirangute hüvitamiskohustust ei näe ette ei põhiseadus ega ka planeerimisseadus. Erandiks võivad olla vaid need juhud, kus üldplaneeringuga seatavad tingimused on sedavõrd ulatuslikud, et omandit ei saa senisel otstarbel enam üldse kasutada. Antud üldplaneeringuga ei seata tingimusi, mis omandi kasutamise senisel otstarbel välistaksid.</p> <p>Rohevõrgustiku toimimise tingimuste seadmise võimalus on ette nähtud planeerimisseaduses ning üldised suunised on kehtestatud maakonnaplaneeringus. Üldplaneeringu seletuskirjas on toodud eesmärgid, põhjalikumalt on seda teemat käsitletud KSH-aruandes.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
<p>20. Rahandusministeerium, 21.01.2022 kiri nr 14-11/8290-3</p>	<p><i>Pärnumaa Vallavalitsus esitas arvamuseks üldplaneeringu eelnõu, mille seletuskirjas on väga palju kirja- ja hoolsusvigu (puuduvad kirjavehmergid ja tähed; kord kasutatakse mõistet planeeringu joonis ja siis jälle planeeringu kaart jms). Palume parandada kõik vead.</i></p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Korrektsioonid viiakse sisse.</p>
	<p><i>Peatüki 4 „Tiheasustusega alade määramine“ (lk 9-10) kohaselt on üldplaneeringuga tiheasustusaladeks (va maareformiseaduse mõistes) järgmised üldplaneeringu põhijoonisel kujutatud alad: Vändra alev, Pärnu-Jaagupi alev, Tootsi alev, Libatse küla keskus, Vahenurme küla keskus, Pärnjõe küla keskus; Suurejõe küla keskus ja Vihtra küla keskus.</i></p> <p><i>Samas on fikseeritud, et maareformi seaduse kohaste tiheasustusaladena jäävad varasemalt määratud piirides kehtima: Vändra alev; Pärnu-Jaagupi alev; Tootsi alev; Vihtra küla; Suurejõe küla; Vahenurme; Libatse küla; Pärnjõe küla ja Kadjaste küla.</i></p> <p>Palume seletuskirja täiendada ning lisada selgitus, miks vaid Kadjaste küla on tiheasustusala vaid maareformi seaduse kohaselt (ainuke erinevus). Palume kaaluda erinevate tiheasustusalade määramise vajadust.</p>	<p>Selgitame, et Kadjaste küla on kunagi planeeringute alusel määratud maareformiseaduse tiheasustusalaks. Kadjaste küla ei ole looduskaitseaduse kohane tiheasustusala. Maareformiseaduse kohast tiheasustusala ei ole seda mõistlik muuta, kuna maareform on sisuliselt lõpule viidud.</p> <p>Oleme teinud üldplaneeringut 2021. a koostatud tiheasustusalade uuringu (Põlva-Räpina vald) alusel, kus: 1) on maareformiseaduse kohane tiheasustusala ja 2) on tiheasustusala looduskaitseaduse ning muude seaduste mõistes.</p> <p>Oleme avatud aruteluks kuidas tiheasustusalasid käsitleda, kas eespool esitatud põhimõtte alusel või PlanS § 75 lg 1 p 27 alusel ainult maareformiseaduse ja looduskaitseaduse kohase tiheasustusala määramiseks. Arutelu tulemusena teeme korrektuuri.</p>
	<p><i>Peatükis 8.7 „Raudteetaristu“ (lk 27) on selgitatud, et Rail Baltic on kavandatav rahvusvaheline raudteefrastruktuuriobjekt, mis hakkab valda keskelt põhja-lõuna suunaliselt lõikama. Raudteekoridor on määratud Pärnu maakonnaplaneeringuga „Rail Baltic raudtee trassi koridori asukoha määramine“ (kehtestatud riigihalduse ministri 13.02.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/40). Samas peatükis on ka lause, mille kohaselt üldplaneering kehtestab Rail Baltic raudteetrassi vastavalt „Pärnu maakonnaplaneering Rail Balticu raudtee trassi koridori asukoha määramine“ toodud põhimõtetele (vt Joonis 5).</i></p> <p>Palume seletuskirjast kustutada viimasena tsiteeritud lause, sest üldplaneeringuga ei saa kehtestada maakonnaplaneeringut. Rail Balticu maakonnaplaneeringu on kehtestanud riigihalduse minister.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Sõnastus parandatakse.</p>
	<p><i>Peatükis 10.1 „Ühisveevärk ja -kanalisatsioon“ (lk 30-31) on selgitatud, et üldplaneeringuga ei kehtestata</i></p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Tingimuse seadmisest loobutakse kuna veeseadus, kohaliku omavalitsuse ÜVKA ja valla reovee kohtkäitluse ja äraveo eeskirjaga on võimalik ajakohaselt panna paika arengusuunad ja ajakohased tingimused.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p>reoveekogumisalade piire ega perspektiivseid reoveekogumisalaid. Samas on seatud tingimus, et üldplaneeringuga määratud reoveekogumisaladel on heitvee pinnasesse immutamine keelatud, kui reoveekogumisalal on põhjavee kaitseks ehitatud kanalisatsioon. Esitatud mõte jääb arusaamatuks, kuidas eelnevat praktikas rakendatakse. Palume seletuskirja korrigeerida.</p>	
	<p>Peatükis 10.4.1 "Päikeseenergia" (lk 31-32) seatakse üldised tingimused päikeseelektrijaama rajamiseks. Tingimustes on ka kasutatud mõisteid – päikeseenergia tootmise vahend, päikeseпарк, maapealne päikeseпарк, tööstuslik päikeseпарк. Mõisteid aga mõistete peatükis 33 „Üldplaneeringus kasutatud mõistete seletused“ toodud pole. Palume antud teemal seletuskirja täpsustada ning üle vaadata erinevate mõistete kasutamise vajadus.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Vaadatakse üle ning kasutatakse mõistet päikeseпарк ning seletused antakse mõistete peatükis.</p>
	<p>Seletuskirja peatükis 10.4.2 „Tööstuslikud tuulepargid“ käsitletakse tuuleparke, mis koosnevad vähemalt 30 meetri kõrgustest elektrituulikute. Selgituseks on tuulepargi puhul toodud Vabariigi Valitsuse 01.10.2015 määrus nr 102 „Olulise ruumilise mõjuga ehitiste nimekiri“. Seletuskirjast aga ei selgu, mida tähendab tööstuslik tuuleпарк, kasutatud on ka väljendit tööstuslik elektrituulik. Peatükis 7 „Detailplaneeringu koostamise kohustusega alade või juhtude määramine“ käsitletakse üle 30 m kõrgusega tuulikut.</p> <p>Palume antud teemal seletuskirja täpsustada, et oleks üheselt arusaadav, mille rajamiseks tingimused üldplaneeringuga seatakse.</p> <p>Üldplaneeringu rakendamise vaates sisustamist vajab tingimus, mille kohaselt tuleb vältida olukorda, kus maa omandist lähtuvalt väheneb kavandatava tuulepargi efektiivsus.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Korrigeerime mõiste tööstuslik tuuleпарк mõisteks tuuleпарк.</p> <p>Maaomand võib piirata üldplaneeringus määratletud elektritootmise arendusala maksimaalse potentsiaali kasutamist – st arendaja x võib soovida tuulikute paigutamist temale kuuluvale katastriüksustele. Seeläbi võib tekkida olukord, kus tuulikute paigutus osutub selliseks et neid on arvuliselt võimalik vähem panna, kui paigutades tuulikud sobivate vahedega ilma maaomandit vaatamata. Samuti võib tekkida olukord, kus soovitud arv tuulikuid oleks ilma maaomandit vaatamata võimalik paigutada majapidamistele mitte lähemale kui nt 1,5 km, kuid nüüd paigutatakse need kaugusele 1,1 km e 0,4 km lähemale. Üldplaneering annab suunise, et detailplaneeringus tuleks lähtuda eelkõige terviklikust tuulepargi kontseptsioonist ning seejärel leida lahendused omandit puudutavate kokkulepete osas mitte lähtuda kohapõhisest tuulikute paigutamisest.</p> <p>Kaalume sõnastuse täiendamist.</p>
	<p>Peatükis 10.4.2 „Tööstuslikud tuulepargid“ on seatud tingimused tuulepargi kavandamiseks üldplaneeringuga määratud arendusalal. Tingimus on, et üldplaneeringule järgneb detailplaneeringu koostamise protsess, millega määratakse ehitatavate tuulikute asukohad ja tehnilised parameetrid; detailplaneering algatatakse kogu tuulepargi arendusalale.</p>	<p>Antud teemapüstitus vajab arutamist ja võib-olla ka ministri määruse muutmist. Kui liitumispunkt on ORME ala sees, siis on planeering ka esitatud kujul elluviidav. Kui liitumispunkt on Elingi olemasolevas või liinile ehitatavas alajaamas ning liin peab olema ka ORME alana näidatud, siis ei ole ilma oluliste lisakuludeta ning detailsema lahendusega sisuliselt seda liini asukohta võimalik polügoonina esitada ja tõenäoliselt tuleb tuuleenergeetika tootmise alad üldplaneeringust eemaldada.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p><i>Samas on toodud ka punkt, mille kohaselt üldplaneeringuga ei määrata liini kavandamiseks detailplaneeringu kohustust. Juhime tähelepanu, et ORME nimekirja on Vabariigi Valitsuse 01.10.2015 määruse nr 102 punkt 4 kohaselt kantud tuulepark Vabariigi Valitsuse 26.06.2003 määruse nr 184 „Võrgueeskiri“ tähenduses. Tuulepargi mõiste sisustamisel tuleb seega lähtuda eeskirjast, mille § 1 lõike 19 kohaselt on tuulepark mitmest elektrituulikust ning elektrituulikuid omavahel ja neid liitumispunktiga ühendavatest seadmetest, ehitistest ning rajatistest koosnev elektrijaam. Sõnastus, mille kohaselt üldplaneeringuga ei määrata liini kavandamiseks detailplaneeringu kohustust, vajab kontrollimist just ORME asukoha valimise võtmes ja sellest aspektist, et tuulepark ei saa olla tuulikud ilma liitumispunktiga ühendavate seadmeteta.</i></p>	
	<p><i>Seletuskirja peatükis 19 „Väärtuslike põllumajandusmaade määramine“ (lk 40-41) on selgitatud, et boniteeti täpsustavate kohapõhiste uuringute alusel on lubatud üldplaneeringuga määratud väärtusliku põllumajandusmaa paiknemist täpsustada ja madalama väärtusega põllumaad väärtusliku põllumajandusmaa koosseisust välja arvata. Palume õigusselguse huvides üldplaneeringu seletuskirjas selgitada, kuidas toimub üldplaneeringu täpsustamine pärast üldplaneeringu kehtestamist – väärtusliku põllumajandusmaa lisandumine ning välja arvamine, sest planeerimisseaduses üldplaneeringu täpsustamise võimalust ette ei nähta. Planeerimisseadusest tuleneb üldplaneeringule ülesanne väärtuslikud põllumajandusmaad määrata (PlanS § 75 lõike 1 punkt 14).</i></p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Täpsustame peatükki.</p>
	<p><i>Peatükis 22.3 „Miljööväärtuslikud alad“ (lk 45-48) on selgitatud, et kui käesolevas peatükis toodud põhimõtete alusel renoveeritakse mõnda hoonet või hooneid, mis ei ole miljööväärtuslike objektide nimekirjas, siis võib seda lugeda miljööväärtuslikuks üksikobjektiks. Samas on fikseeritud, et üldplaneering kehtestab eskiisjoonisel kajastatud miljööväärtuslikud alad ning nimetab need seletuskirjas. Peatükis seatakse tingimused miljööväärtuslikele aladele. Tingimuste seast leidub ka väljendit miljööväärtust loov hoone. Seletuskirja peatükis 33 „Üldplaneeringus kasutatud mõistete seletused“ on lahti seletatud vaid miljööväärtusliku ala mõiste. Palume peatükk üle vaadata ning lisada esinevate mõistete selgitused.</i></p>	<p>Täna tähelepanu juhtimast, korrigeerime käitlust.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p>Peatükis 28 „Sanitaarkaitsealaga veehaarete asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine“ (lk 52) on kirjeldatud, et üldplaneeringuga ei seata täiendavaid tingimusi sanitaarkaitsealaga veehaarete asukoha ja kitsenduste osas. Sanitaarkaitsealaga veehaarete asukoha valikul tuginetakse riiklikele õigusaktidele ning sanitaarkaitseala moodustatakse veeseaduse alusel. Ei üldplaneeringu jooniselt ega seletuskirjast ei selgu, kus paiknevad vallas veehaarded, kui suur on nende sanitaarkaitseala ning missugused on neist tulenevad kitsendused ümbruskonnale (mitte veehaaretele täiendavad kitsendused). KSH aruande eelnõu kohaselt on vallas 2 veehaaret. Palume täiendada planeeringulahendust.</p>	<p>Selgitame, et üldplaneeringuga ei määrata täiendavaid sanitaarkaitsealaga veehaardeid. Seda oleme ka antud peatükis öelnud. Kaalume nimetatud peatüki eemaldamist, kuna antud ülesannet sisuliselt üldplaneeringuga ei lahendata. Veehaarete andmed ja nende sanitaarkaitsealad tulevad muudest registritest, võimalike lubade ja teatiste menetlemisel lähtutakse asjakohastest andmetest.</p>
	<p>Peatükis 33 „Üldplaneeringus kasutatud mõistete seletused“ on alamärkusena toodud, et mõistete käsitlel on aluseks võetud Pärnu linna üldplaneeringus toodud mõisted, mida on vastavalt vajadusele täiendatud ja töödeldud.</p> <p>Palume antud märkust täpsustada, kuna 2021. aastal kehtestatud üldplaneeringu nimetus on Pärnu linna asustusüksuse üldplaneering 2035+ (kehtestatud 2021). Palume lisada ka viimati nimetatud üldplaneeringust täpsustav märkus, mille kohaselt seletatakse peatükis lahti mõisted, mis seonduvad üldplaneeringuga, kuid ei ole teistes õigusaktides või normatiivaktides käsitletud või mida käesolevas üldplaneeringus käsitletakse teisiti.</p> <p>Mõistete peatükis on selgitatud ka mõisteid, mida Põhja-Pärnumaa üldplaneeringu seletuskirjas ei leidu, nt ühiskasutusega tänavaruum.</p> <p>Palume mõisted üle vaadata ja teha vajalikud täpsustused. Seletuskirjas on kasutatud palju mõisteid, mis lugedes jäid arusaamatuks.</p> <p>Palun need mõistete seletuste peatükki lisada. Segaseks jäid mõisted nagu näiteks terviklik detailplaneering, kaasav disain, kaasav elukeskkonna ja säästva arengu põhimõte, kujutatud põhimõte, tarbijajagaaldis, sisekliima tagamisega hoone.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Loobume mõistete allika viitest, kuna üldplaneeringus tehakse neis olulisi täiendusi. Lisasime mõisted välja arvatud:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sisekliima tagamisega hoone, mis on defineeritud Ettevõtlus- ja infotehnoloogiainistri 11.12.2018 määrusega nr 63 „Hoone energiatõhususe miinimumnõuded“ § 2 lg 2; • tarbijajagaaldis, mis on defineeritud kaugkütteseaduses § 2 lg 4.
	<p>Peatükis 5.2.15 Maalise asustuse maa-ala (lk 17-18) on seatud tingimused, mh olemasolevates tihedamates külakeskustes või arenduspiirkondades (Kergu, Kaisma, Võidula, Maima, Tõrdu, Tarva ja Massu küla), mis ei ole tiheasustusala ega jää rohevõrgustikule ning kus on lahendatav tuleohutusnõuete täitmine, juurdepääs, vee saamine ja reoveekäitlus, võib kohalik omavalitsus vähendada krundi miinimumsuuruse nõuet 0,3 ha-le. Ka</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Mõisted ühtlustatakse. Kasutatakse üldisemat mõistet „maaüksus“.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p>peatükis 15 „Rohevõrgustiku ning selle toimimist tagavate tingimuste täpsustamine“ puudutakse krundi miinimumsuurust.</p> <p>Reegel on seotud <i>krundiga</i>, planeerimisseaduse kohaselt on krunt detailplaneeringuga määratud maa-ala, millele on antud ehitusõigus. Samas peatükis on aga ka selgitatud, et <i>maalises asustuses on ehitamine lubatud ilma detailplaneeringut koostamata</i>.</p>	
	<p>Seletuskirja peatükis 18 „Kohaliku omavalitsuse üksuse tasandil kaitstavate loodusobjektide ja nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine“ (lk 40) on selgitatud, et üldplaneeringu joonisel on ära märgitud varasemates üldplaneeringutes kajastatud üksikobjektid. Pealkirja kohased kaitse- ja kasutustingimused on aga määramata.</p> <p>Palume objektid üle vaadata ning tingimustega peatükki täiendada, vastasel juhul on ka kohalikul tasandil kaitstavate objektide määramine mõttetu.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Täiendame seletuskirja.</p>
	<p>Seletuskirja peatükis 31 „Maakonnaplaneeringu muutmise“ (lk 55) soovitakse üldplaneeringuga ära kaotada Pärnu maakonna planeeringuga (kehtestatud 2018) määratud kaks väärtuslikku maastikku ning seetõttu teha ettepanek maakonnaplaneeringu muutmiseks.</p> <p>Üldplaneeringu seletuskirjast ja KSH aruande eelnõust ei selgu, milliste väärtuste osas on ala väärtused kahanenud või kadunud. Juhul kui kohalik omavalitsus soovib maakonnaplaneeringus määratud väärtuslikust maastikust loobuda, siis tuleb hinnata väärtuste muutused sama meetodika alusel, millega väärtusliku maastikud määrati, ja hindamise tulemustest lähtuvalt põhjendada maakonnaplaneeringu muutmise vajadust.</p> <p>Palume veelkord üle vaadata ka üldplaneeringuga väärtuslike maastike piiride täpsustamised, nt <i>kaugemale jäävad metsaalad</i> ei ole piisav põhjendus selleks, et alad välja arvata maastikust.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Esiteks selgitame, et ala väärtused ei ole kadunud. Üldplaneeringu eelnõus leiti, et nende väärtuste hoidmiseks on üldplaneeringus sobilikum kasutada miljööväärtusliku ala põhimõtteid. Üldplaneeringusse kantakse väärtuslikud maastikud vastavalt maakonnaplaneeringule sisse ning maakonnaplaneeringu muutmisest loobutakse.</p>
	<p>Seletuskirja peatükis 31 „Maakonnaplaneeringu muutmise“ (lk 55) loetakse üldplaneeringus maakonnaplaneeringu muutmise ettepanekuks ka seda, et Tootsi elektri tuulikute arendusalal viiakse ellu Tootsi Suursoo ala ja tuulepargi üldplaneeringu teemaplaneeringu lahendust.</p> <p>Teemaplaneeringuga ei muudetud maakonnaplaneeringut (tol ajal Pärnu maakonna planeeringu tuuleenergeetika teemaplaneeringut), vaid täpsustati seda tuulikute ja tuulemöödutornide asukohtade osas. Tootsi Suursoo ala ja tuulepargi teemaplaneeringu kehtestamine oli - ja elluviimine on kooskõlas maakonnaplaneeringuga.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Eemaldame seletuskirjast viidatud lõigu.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p>Palume Tootsi tuulepargiga seonduv kustutada seletuskirja nimetatud peatükist.</p>	
	<p><i>Üldplaneering peab sisaldama endas mõjude hindamise olulisi tulemusi ja vajadusel seiremeetmeid. KSH aruanne ise on planeeringu lisa (PlanS § 3 lõige 4). Pärast üldplaneeringu vastuvõtmist Vallavolikogu poolt on planeerimismenetluses tegemist ainult üldplaneeringuga ja selle koostamisel on võetud arvesse mõjude hindamise, sh KSH tulemusi.</i> Palume KSH aruanne lisada seletuskirja peatükki 32 „Üldplaneeringu kaardimaterjal ja lisad“ lisade loetellu.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. KSH lisatakse ÜP lisadesse. KSH leevendavad meetmed lisatakse seletuskirja vastavasse peatükki.</p>
	<p>Kuna Põhja-Pärnumaa valla üldplaneering lähtub eesmärgist tagada elanike vajadustele vastav elu-, õpi- ja ettevõtluskeskkond, siis soovitav on integreerida üldplaneeringu tingimustesse kvaliteetse ruumi aluspõhimõtete hea tava. Viimase lahutamatuks osaks on ruumilise keskkonna ligipääsetavus. Täpsem teave on leitav Kultuuriministeeriumi veebilehelt https://www.kul.ee/kunstid-ja-loomemajandus/arhitektuur ligipääsetavuse kohta vt https://www.riigikantselei.ee/ligipaasetavus ja https://planeerimine.ee/juhendid-ja-uuringud/ligipaasetavus/. Kvaliteetse ruumi aluspõhimõtted on välja töötatud ministriumite ülese ruumiloome töörühma poolt ja sellesse on lõimitud planeerimiseaduse planeerimise põhimõtted. Tegu on olulise teemaga, mis vajab terviklikke lahendusi, sh kõiki kaasava elukeskkonna kavandamisel (vt täpsemalt https://planeerimine.ee/juhendid-ja-uuringud/kaasav-elukeskkond/), ning eeldab poliitikakujundajate, esindusorganisatsioonide, erasektori esindajate jt osaliste teadlikkust.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Põhimõtted on suures osas üldplaneeringu eelnõus kajastatud.</p>
	<p><i>Põhijoonistel on planeeritud tuulepargi arendusalad kavandatud roheline võrgustiku tugialadele ning koridori. Seletuskirja peatükis 10.4.2 „Tööstuslikud tuulepargid“ roheline võrgustiku ning tuuleparkide omavahelist sobivust käsitletud pole. KSH aruandes nt on toodud, et metsamaa raadamine rohevõrgustiku alal ei ole üldjuhul lubatud.</i> Tuuleenergia arendamiseks sobivate alade edasise selgitamisel üldplaneeringus on vajalik tuua välja, kuidas suhestuvad omavahel tuulealad ja roheline võrgustik (sh roheline võrgustikule ja sobivatele tuulealadele seatud tingimuste kooskõla) ning täpsustada üldplaneeringu elluviimise vaates kohaliku omavalitsuse kaalutusruumi, arvestades et planeeringulahendus peab võimaldama</p>	<p>Ettepanekut kaalutakse edasises töös. Praegune seisukoht on, et kuna üldplaneeringule järgneb detailplaneeringu tegemise vajadus, siis ei ole rohevõrgustik tuuleparki välistav. Võimalik mitmetiõlgendamine rohevõrgustikul raadamise teostamise osas likvideeridakse. Oleme seisukohal, et tulenevalt elektrituulikute omavahelisest vahemaadusest ei lõika tuulepark tingimata rohevõrgustikku ja selle sidusust tingimata läbi.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p>kavandatud ellu viia. Samuti palume selgitada, kuidas suhestuvad omavahel tuulealad ja väärtuslikud maastikud.</p> <p><i>Seletuskirja peatükis 10.4.2 „Tööstuslikud tuulepargid“ on seatud tingimused tuulepargi kavandamiseks üldplaneeringuga määratud arendusalal. Üheks tingimuseks on toodud, et oluliste põhjenduste olemasolul võib detailplaneeringuga taotleda ehituskeeluvööndi vähendamist.</i></p> <p><i>Juhime Teie tähelepanu, et looduskaitseaduse § 34 kohaselt on kalda kaitse eesmärk kaldal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, kalda eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine.</i></p> <p>Üldplaneeringuga suunise andmine ehitada tuuleparki põhjenduse olemasolul ehituskeeluvööndisse ei ole põhjendatud. Palume kaaluda antud suunise otstarbekust, seda ei toeta ka KSH aruande eelnõu.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Eemaldame osa, mis tuleneb riiklikest õigusaktidest: <i>oluliste põhjenduste olemasolul võib detailplaneeringuga taotleda ehituskeeluvööndi vähendamist.</i></p>
	<p><i>Peatükis 30 „Üldplaneeringu elluviimine“ (lk 54) on selgitatud, et üldplaneeringu kasutus- ja ehituspõhimõtete hea rakendamise eelduseks on eriteadmistega isikute (arhitekt, planeerija, maastikuarhitekt, ökoloog jt) kaasamine kaalutusotsuste tegemisel detailplaneeringu ja projekteerimise staadiumis. Ka peatükis 2 „Valla ruumilise arengu põhimõtted“ (lk 8) on toodud, et läbi üldiste maakasutus- ja ehitustingimuste seadmise tuleb tagada ruumilise keskkonna kujundamine ühtsete põhimõtete alusel, jättes samas piisava kaalutusruumi, mis võimaldab vallavalitsusel edasises projekteerimis- ja planeerimistegevuses, kaasates eriteadmistega spetsialiste (arhitekt, planeerija, maastikuarhitekt, ökoloog), teha igakordselt läbimõeldud ja asukoha täpsest spetsiifikast lähtuvaid otsuseid.</i></p> <p>Juhime Teie tähelepanu, et niisuguste põhimõtete seadmine üldplaneeringuga võib saada takistuseks valdavalt hajaasustusega vallas projekteerimis- ja planeerimistegevusele. Palume veelkord kaaluda vastava tingimuse seadmise vajadust üldplaneeringuga (vastava tingimuse võib kohalik omavalitsus seada sisemises töökorralduses, seda ka siiski vastavalt põhjendatud vajadusele).</p>	<p>Ettepanekuga ei arvestata. Leiame, et Põhja-Pärnumaa vallas on vajalik pädeva ruumispetsialisti töö hoidmine. Ühtlasi vastab see kvaliteetse ruumi aluspõhimõtetele, millele olete viidanud eespool.</p>
	<p><i>KSH aruande peatükis 3.2.5 „Rohevõrgustik“ on selgitatud, et KSH raames teostati Põhja-Pärnumaa valla haldusterritooriumi ulatuses roheline võrgustiku analüüs. Rahvusvahelise ja riikliku tähtsusega tugialad Põhja-Pärnumaa vallas paiknevad valla läänepoolses osas.</i></p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse osaliselt. Hierarhia on esitatud rohevõrgustiku kaardikihis. Kuna tingimuste eristamist lähtuvalt hierarhiale ei peetud asjakohaseks, siis joonisel hierarhiat ei kujutata. Eristatud on vaid tugialad ja koridorid. Täiendame KSH-d skeemiga, kus on hierarhia andmed üldiselt näidatud. Pärnu jõe rohevõrgustiku koridori lisamisega arvestatakse ning see kantakse põhijoonisele rohevõrgustiku koridorina.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p>Suuremad maakondliku tähtsusega RV alad paiknevad Pööravere külast Kõnnu küalani, valla kirde- ning lääneosas....Peamiselt lisati sidususe tagamiseks kohaliku tasandi koridore.</p> <p>Seletuskirja peatükis 15 „Rohevõrgustiku ning selle toimimist tagavate tingimuste täpsustamine“ (lk 38) erinevate tasandite koridore ja tugialasid käsitletud pole.</p> <p>Üldplaneeringu elluviimisel otsuste kaalutlemist (näiteks koosmõju tuulealadega) toetaks üldplaneeringu joonisel ja seletuskirjas toodud teave rohevõrgustiku struktuurielementide hierarhia kohta, ehk millise taseme tähtsusega elementidega (riikliku, piirkondliku või kohaliku tähtsusega element) on tegemist. Pärnu maakonna planeeringuga (vt lk 62) on määratud rohelise võrgustiku hierarhilised tasemed: riigi väikesed, maakonna suured ja maakonna väikesed tuumalad ning koridorid. Palume joonistel lisada rohevõrgustiku tugialadele ja koridoridele vastavad tähised ja seletuskirja täiendada hierarhilise jaotamise põhimõtetega. Siinjuures juhime tähelepanu, et Pärnu maakonna planeeringu seletuskirjas (lk 63) on Pärnu jõgi ehituseeluvööndi ulatuses määratud rohelise võrgustiku koridoriks.</p>	
	<p>KSH aruande peatükis 1.2 „Ülevaade keskkonnamõju strateegilise hindamise korraldusest“ on selgitatud, et mõjude hindamise läbiviimisel lähtuti nii üldplaneeringu lahendusega kaasnevatest keskkonnamõjudest, kui ka keskkonnakomponentidest tulenevatest mõjuteguritest. St, et mõjude hindamisel lähtutakse nii keskkonnakomponendi keskest lähenemisest (üldplaneeringu mõju keskkonnale) kui ka hinnatakse keskkonnast enesest tulenevaid mõjusid. Mõjude hindamise lähtekohaks on üldplaneeringu kui strateegilise ruumilise arengudokumendi iseloom. Nimetatud on KSH juhtekspert ja keskkonnaekspertid.</p> <p>Vastavalt PlanS § 4 lõike 2 punktile 5 tuleb kohalikul omavalitsusel tagada, et planeeringu koostamisel innatakse selle elluviimisega kaasnevaid asjakohaseid majanduslikke, kultuurilisi, sotsiaalseid ja looduskeskkonnale avalduvaid mõjusid. KSH aruandest ei selgu, kes hindas kultuurilise-, sotsiaal- ja majanduskeskkonna aspekte.</p>	<p>Käesolevas KSH aruandes teostas kultuurilise-, sotsiaal- ja majanduskeskkonna aspektide hinnangut juhtekspert Alar Noorvee, kes on mh läbinud koolituse „Sotsiaalse mõju analüüs – strateegilise planeerimise vahend“ (8 akad tundi) – Tartu Ülikooli elukestva õppe keskus 2016. a.</p>
<p>21. AS Tootsi Turvas (Evelin Krekker) 27.01.2022 kiri nr 7-1/1846-50</p>	<p>p. 2 Põhja-Pärnumaa valla ruumilise arengu põhimõtetele lisada ka kaevandamisalade korrastamine koostöös ettevõtjate, kohalike huvigruppide, kohaliku omavalitsuse ja riigiasutustega.</p> <p>P. 5.2.10 siia alla peaksid kuuluma ka need alad mis on KMIN määrusega nr 87 "Kaevandamisega rikutud ja</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse.</p> <p>Kaalutakse aladele maardlatega sarnase käsitluse andmist.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p>mahajäetud turbaalade ning kaevandamiseks sobivate turbaalade nimekiri" kuuluvad alad</p> <p>P. 21 Lisaks maardlatele, kanda üldplaneeringu joonisele ka KMIN määrusega nr 87 "Kaevandamisega rikutud ja mahajäetud turbaalade ning kaevandamiseks sobivate turbaalade nimekiri" kuuluvad alad.</p> <p>P. 21 <i>Maavara kaevandamine ja kaevandatud ala korrastamine peab toimuma kahe aasta jooksul peale kaevandamistegevuse lõppemist. Pikemaajalise kui viis aastat-, kaevandamise korral tuleb kavandada etapiviisiline korrastamine, kus maavaravaru ammendumisel tehakse ala korda, vaatamata sellele, et lähialal kaevandustegevus jätkub.</i></p> <p>Antud juhul tuleks lähtuda ka maapõueseaduses kehtestatud nõuetest ning nt. turbatootmisalade puhul on keeruline kohe korrastama hakata, kui mingi ala tootmisest välja jääb. Tuleb järgida Maapõueseadusest tulenevaid nõudeid ning ka mõistlikkuse printsiipi.</p> <p>Korrastamistingimused kooskõlastatakse kohalike omavalitsute ja erinevate huvigruppidega. Tegu on avaliku menetlusega.</p> <p>P. 30 Enne käesoleva üldplaneeringu kehtestamist kehtinud tingimuste kohaselt võib viia lõpuni lisaks ka keskkonnalubade taotluste menetlemine, kui taotlus on esitatud enne käesoleva üldplaneeringu kehtestamist.</p>	<p>Arvestatakse osaliselt. Tingimus sõnastatakse järgnevalt: <i>kaevandatud ala korrastamine peab toimuma võimalikult kiiresti peale kaevandamistegevuse lõppemist. Eesmärk on, et maa saaks kiirelt kaevandamisjärgse kasutusotstarbe (mets, suplemis- ja kalastamiskõlblik veekogu, päikeseelektrijaam, terviserajad, parkmets jms);</i></p> <p>Ettepanekuga arvestatakse.</p>
<p>22. Tori Vallavalitsus 26.01.2022 korraldus nr 54</p>	<p><i>Tuulealad rohekoridoris:</i></p> <p><i>Kui üldplaneeringu kaardile märgitud planeeritud tuulepargi arendusalade piire ei soovita muuta, siis leiame, et on vajalik täiendada peatükki 10.4.2 ning lisada sinna tingimus, et tuuleparkide kavandamisel rohekoridoridesse ja nende mõjualasse tuleb tagada rohevõrgustiku toimimine.</i></p> <p>Teha ettepanek täiendada Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu seletuskirja peatükis 10.4.2 määratud tuulepargi kavandamise tingimuste loetelu ning lisada sinna tingimus, et tuuleparkide kavandamisel rohekoridoridesse ja nende mõjualasse tuleb tagada rohevõrgustiku toimimine</p> <p><i>Asustussüste vahelise piiri muutmise osas on meieni jõudnud info, et katastriüksused Aru, Kangru külas (katastritunnus 18803:001:0115) ja Illu, Tarva külas (katastritunnus 18803:001:0364) oleksid paremini kasutatavad kui need kuuluksid Tori valla koosseisu. Mõlemad katastriüksused asuvad rabamassiivide läheduses ning nende ainukesed juurdepääsuteed on mööda Tori valla</i></p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse, kuigi ideeliselt on see juba tagatud roheline võrgustiku seatud tingimustega.</p> <p>Küsimusega tegeletakse edasisel planeeringu koostamisel koostöös Tori valla ja puudutatud maaomanikega.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p>territooriumile jäävaid teid. Selline olukord tekitab kinnistute kasutajatele probleeme igapäevaelus näiteks postiteenuse tarbimisel, teede hooldusel jmt. Leiame, et nimetatud probleeme aitab lahendada Põhja-Pärnumaa valla ja Tori valla vahelise piiri muutmine Aru ja Illu katastriüksuste osas. Teha ettepanek muuta Põhja-Pärnumaa valla ja Tori valla piiri nii, et katastriüksused Aru, Kangru külas (katastritunnus 18803:001:0115) ja Illu, Tarva külas (katastritunnus 18803:001:0364) asuksid edaspidi Tori valla territooriumil.</p>	
<p>23. Keskkonnaamet, 28.01.2022 kiri nr 6-5/21/24653-4</p>	<p><i>I Looduskaitse. 1.1 - ÜP peatükis 15 - on kirjeldatud roheline võrgustiku olemust ning tingimusi roheline võrgustiku toimimise tagamiseks. Peatükis ei ole täpsustatud, millistest osadest roheline võrgustik koosneb. Tugialade ja koridoride ruumikujud on planeeringus eristatud, kuid loobutud on tugialade hierarhilisest liigitumisest, mis ei ole mõistlik. Tugialade hierarhiast (olulisusest roheline võrgustiku süsteemis) lähtumine võimaldab kõige paremini tagada roheline võrgustikku toimimist ja objektiivselt tingimustega arvestamist.</i></p>	<p>Hierarhia on lisatud täiendava informatsioonina kaardikihti. Põhijoonisel ei eristata, kuna tingimused seatakse samad. Täiendame KSH-d skeemiga, kus on hierarhia andmed üldiselt näidatud. Pärnu jõe rohevõrgustiku koridori lisamisega arvestatakse ning see kantakse põhijoonisele rohevõrgustiku koridorina.</p>
	<p><i>1.2 - ÜP peatükis 15 (KSH aruande peatükk 3.2.5.1) on öeldud: „Rohevõrgustiku koridoridele ehitamisel peab koridori alaga risti suunas säilima vähemalt 50 m laiune katkematu koridori riba (vahekaugus nt hoonete, tarastatud õuealade jms vahel). Keskkonnaameti hinnangul on antud soovitus vastuolus KSH aruandes lk 32 tsiteeritud eksperthinnangu järeldustega, mille kohaselt 50 m laiusest koridorist võiks piisata vaid väikeimetajatele ja mitte metsasisestele elupaikadele spetsialiseerunud liikidele. Suurulukite ja metsasisestele elupaikadele spetsialiseerunud inimpelglikele ning aeglaselt levivatele liikidele on eksperthinnangu alusel vaja minimaalselt 400 m laiust koridori. Pärnu maakonnaplaneeringuga on roheline võrgustiku koridoride keskmiseks laiuseks sõltuvalt roheline võrgustiku tasandist ja koridori eesmärgist määratud 250 m kuni 2 km.</i></p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Koridoride laiusi ning tingimusi täiendatakse. Oleme varasemalt keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus leidnud, et kui koridori toimimiseks on vajalik minimaalselt 50 m laiune katkematu koridori riba. Võime maakonnaplaneeringust lähtuvalt määrata, et risti suunas peab säilima 70% kaardile kantud koridori laiusest katkematu koridorina.</p>
	<p>1.3 – ÜP peatükk 15 – Keskkonnaamet peab vajalikuks täiendada rohevõrgustiku maakasutus ja ehitustingimusi järgmiste põhimõtetega: säilitada roheline võrgustiku terviklikkus, sidusus ja vältida loodusalade killustamist; tagada, et looduslike alade (tehispindadega hõlmamata alad) osatähtsus tugialadel ei langeks alla 90% pindalast ning koridorides alla 70% koridori keskmisest läbimõõdust; roheline võrgustiku struktuuri olulist muutmist ettenägeva tegevuse kavandamisel viia läbi keskkonnamõju hindamine; vältida olulise keskkonnamõjuga ja kõrge keskkonnariskiga</p>	<p>Arvestame ettepanekuga. Defineerime looduliku ala mõiste. Lisame, et tugialade osatähtsus ei tohi langeda alla 90%.. Koridoride osas lisatakse ehitustegevuse kavandamisel säilitada 70% koridori laiusest looduslike aladena (sõnastus kaalutakse üle).</p> <p>Täiendame olemasolevaid meetmeid KSHs alla joonituga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>olulise keskkonnamõjuga tegevusi (KeHJS § 6. lg) ei ole üldjuhul rohevõrgustiku aladele lubatud rajada, va riiklikult tähtsad taristuobjektid, mille puhul tuleb selgitada mõju rohelinele võrgustikule ja vajadusel välja pakkuda leevendusmeetmed;</u>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p>tööstus- ja infrastruktuuriobjektide kavandamist rohelise võrgustiku alale.</p> <p>Juhul, kui nende rajamine on möödapääsmatu, tuleb eriti hoolikalt valida rajatiste asukohta ning rakendada rohelise võrgustiku toimimiseks vajalikke leevendus- ja kompensatsioonimeetmeid.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • metsamaa raadamine rohevõrgustiku alal ei ole üldjuhul lubatud. Lubatud on metsa raadamine alal, millele on väljastatud maavara kaevandamise luba <u>või kuhu on kavandatud riiklikult tähtsad taristuobjektid</u>, eeldusel, et raadamise võimalikkus (mõju rohelise võrgustiku toimivusele) on välja selgitatud ja vajadusel välja pakutud leevendus või vältimismeetmed maavara kaevandamisloa taotluse menetluses <u>või taristuobjektide planeerimisel/ projekteerimisel.</u>
	<p><i>1.4 – ÜP peatükis 15 on öeldud, et põhijoonisel markeeritud Rail Balticuga ristuvates rohekorides (ehitatakse ökoduktid) tuleb välistada maastikku muutvad tegevused, sh tuleb tagada lageraielankide omavaheline kaugus enne raiesmiku uuenemist ja minimaalse liitumisala möödumist, sõltumata lankide suurusest, vähemalt 100 m.</i></p> <p>Keskkonnaamet on seisukohal, et alapeatükki ja planeeringulahendust tuleb oluliselt täiendada.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Käsitlust täiendatakse allpool esitatud 500m -se piiranguvööndi määratlemisega.</p>
	<p><i>Põhja-Pärnumaa valda on kavandatud neli ökodukti. Ökoduktide asukohas ja lähiümbruses (vähemalt 500 m raadiuses) tuleb üldplaneeringuga seada tingimused maakasutusele ökoduktide läbipääsude toimimiseks. Suurulukite läbipääsude kaitsevööndis on planeeringuga vajalik seada järgmised piirangud:</i></p> <p>1. Keelatud on jahipidamine. See hirmutab loomad läbipääsust eemale. Jahikeelualad tuleb määrata kohapõhiselt ja maastikus selgelt eristuvate piiridega.</p> <p>2. Keelatud on lageraie ja metsa raadamine. Paljud liigid vajavad liikumiseks sidusat kõrgpuistut ja väldivad lagedaid alasid. Enamus RB ökodukte on metsaelupaikades, seega rajatakse peamiselt metsaliikidele. Metsa majandamisel võib kasutada püsimeetsanduse võtteid, mis tagavad kõrgpuistu katkematu sidususe.</p> <p>3. Keelatud on teede, hoonete, aedade, piirete jms objektide rajamine, mis võivad takistada loomade ligipääsu ökoduktile. Ökodukti ees võib olla väike ja väga hõreda liiklusega tee, kuid sellisel teel ei tohi olla kõvakatet (pinna- ja kruusateed on aktsepteeritavad). Ökodukti ees olev tee peab olema maapinnaga tasa ja võimalikult kitsas nii, et puuvõrad liituvad tee kohal.</p> <p>4. Keelatud on maavarade kaevandamine. Kaevandustegevusega kaasneb oluline häiring ja karjäärialal toimub oluline maastiku muutus, mis võib takistada loomade liikumist.</p> <p><i>Ökoduktide asukohad peavad olema sidusad valla rohelise võrgustiku teiste osadega ning vältida tuleb tegevusi, mis takistavad suurulukite läbipääsute toimimist. Üldplaneeringuga</i></p>	<p>Arvamusega arvestatakse ning tingimusi kaalutakse täpsemalt ÜP edasises etapis. Võimalik, et mingit moodi sõnastust muudetakse. Võimalik, et oleks vaja teha ühine arutelu Keskkonnaameti, Transpordiameti ja OÜ Rail Baltic esindajatega, vt ka OÜ Rail Baltic arvamust.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p><i>kavandatud roheline võrgustik ei ulatu kõikide ökoduktideni, koridorid ökoduktide suudmealal on kohati läbimõõdult liiga kitsad. Viluveres paikneva ökodukti kaitsevööndis ja rohelise koridori alal paikneb ulatuslik tuuleenergeetika arenguala, mis takistab rajatava ökodukti toimimist.</i></p> <p>1.5 - ÜP peatükis 15 (KSH aruande peatükk 3.2.5.1) on öeldud, et ÜP-ga säilitatakse valla ja maakonna tasandil oluline rohevõrgustiku sidusus. ÜP-s on määratud rohevõrgustiku toimivuse tagamiseks täiendavad tingimused elamukruntide rajamisele ning metsamaa raadamisele ja muud leevendavad meetmed. Kõnealustes peatükis ei ole välja toodud, et ÜP-ga on suures osas roheline võrgustiku aladele (sh roheline võrgustiku koridoridesse) kavandatud tuuleenergeetika alasid.</p> <p>ÜP-s (arvestades planeeritavate tuuleenergeetika alade niigi suurt osatähtsust valla territooriumil) peaks uusi tuuleenergeetika alasid roheline võrgustiku aladele pigem vältima.</p> <p>Keskonnaamet on lisanud detailsemad märkused tuuleenergeetika alade kaupa MapInfo kaardikihidele, mis on antud kirja lisas.</p>	<p>Ettepanekut kaalutakse edasises töös. Praegune seisukoht on, et kuna üldplaneeringule järgneb detailplaneeringu tegemise vajadus, siis ei ole rohevõrgustik tuuleparki välistav.</p> <p>Rohevõrgustiku sidususe ja terviklikkuse tagamiseks on oluline, et tuumalades on rajatavate elamute õuealade või kruntidele rajatavate aedade vaheline kaugus vähemalt 500 m, et tagada ka inimpeglিকে liikidele soodsad liikumistingimused. Lisaks peab koridori rajatud majade õuealade või kruntidele tehtud aedade vahed kaugused olema vähemalt 200 meetrit. Suurulukitele ja metsasisestele elupaikadele spetsialiseerunud inimpeglিকে ning aeglaselt levivate liikidele on vaja minimaalselt 400 m laiust koridori. Sellistes koridorides ei tohiks majade õuealad või kruntidel rajatud aiad olla üksteisele lähemal kui 400 meetrit (Kohv, 2007).</p> <p>Kanada rohealade planeerijad on servaefekti keskmiseks mõjuulatuseks metsalindudele arvestanud 200 meetrit (Graham 2004 cit Kohv, 2007). Mason oma kolleegidega (2007) jõudis järeldusele, et linnustiku puhul peaksid koridorid olema vähemalt 100 m laiused ja et toetada inimpeglিকে liike, siis peaks koridor olema vähemalt 300 m lai (Kohv, 2007).</p> <p>Rohevõrgustiku planeerimisjuhend nt toob välja: Kanadas välja töötatud soovitude kohaselt peaksid metsaliikide liikumist toetavad koridorid olema minimaalselt 50 m laiused. Kui koridori eesmärk on lisaks loomade liikumisele ka liikidele sobivad elupaiku pakkuda, siis peaksid koridorid olema 500 m laiad.</p> <p>Rusikareegli kohaselt paigutatakse tuulikuid valdavate tuulesuundade suhtes teineteisest minimaalsele kaugusele 5 x rootori diameeter ning muudes suundades 3 x rootori diameeter. Nt Vestas V162-6.0 MW tuulikute vahed kaugused teineteisest oleks seega lähtuvat rootori diameetrist 162 m minimaalselt 486 m ja valdavate tuulesuundade osas minimaalselt 810 m. Reaalsuses on uute võimsamate tuulikute puhul need vahed kaugused valdavate tuulesuundade osas sageli ka üle 900 m ning muudes suundades üle 500 m. Tuuliku teenindamiseks vajalikku ligipääsuteed ei saa pidada võrreldes tavalise metsasihiga erinevaks, kuivõrd seal ei hakka toimuma tihedat liiklust ja need teed ei tekita barjääriefekti.</p> <p>Kuivõrd rohevõrgustiku juhendid ütlevad, et 500 m laiused looduslikud alad on piisavad nii tugialadel, kui ka koridoridena ka pelglikele liikidele ja moodsad tuulikud paigutatakse teineteisest suurematele kaugustele, siis miks peab rohevõrgustikku täielikult vältima?</p> <p>1. Kohv, 2007. Harku valla rohevõrgustiku tuumalade ja koridoride uuring. https://media.voog.com/0000/0037/1265/files/harku_valla_rohevorgustiku_tuumalade_ja_koridoride_uuring.pdf</p>
	<p>1.6 - ÜP peatükis 17 jääb arusaamatuks, kas kalda ehituskeeluvööndi vähendamise taotlus Rätsepa külas Väandra jõe ääres esitatakse üldplaneeringuga või koostatava detailplaneeringuga. Kui taotlus esitatakse ÜP-ga, on vajalik selgitada, mis eesmärgil vööndit vähendatakse (elamuehitus, ärifunktsioon vms).</p>	<p>Üldplaneering teeb selles osas konkreetse ehituskeeluvööndi vähendamise ettepaneku. Viidatud menetluses olev detailplaneering käsitleb vähendatavat ala vaid osaliselt, kuid ÜP vaatab ala terviklikumalt.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p>1.7 – ÜP peatükk 17 - Üldplaneeringus on tiheasustusaladel märgitud väljakujunenud ehitusjoon. Ehitise mõiste sisustamisel kasutab Keskkonnaministeerium3 ehitusseaduse § 2 lõikes 1 toodud mõistet, kuid seni väljakujunenud praktika kohaselt moodustavad varem väljakujunenud ehitusjoone eelkõige olemasolevad hooned, mitte väiksemad rajatised või looduskaitseaduse (edaspidi LKS) § 38 lõigetes 4 ja 5 nimetatud erandid. Sama seisukohata on väljendanud ka Tartu Halduskohus 20.12.2019 otsuse haldusasja number 3-19-930 p-s 15. LKS § 38 lg 4 p 1¹ kasutab määratlemata õigusmõistet väljakujunenud ehitusjoon. Kohtu hinnangul tuleb väljakujunenud ehitusjoone arvestamisel lähtuda piirkonna hoonetest, sest ehitusjoon seondub eelkõige hoonestusalaga ning üksikud rajatised ei mõjuta ehitusjoone kujunemist. Lähtudes eeltoodust on Keskkonnaamet seisukohal, et rajatised ei moodusta ehitusjoont ja joon peab kulgema hoonest hooneni, mistõttu väljakujunenud ehitusjoon tuleb ÜP eelnõus korrigeerida.</p>	<p>Esitatud käsitlus esitamine on arusaamatu. Palun kommenteerige täiendavalt, miks te seda esitate. Väljavõtte seletuskirjast ptk 17: Üldplaneeringus on tiheasustusaladel märgitud väljakujunenud ehitusjoon. Väljakujunenud ehitusjoont, kus see on üldplaneeringus määratud, arvestatakse ehituskeeluvööndi piiriks ning sellest maa poole on lubatud ehitiste ja rajatiste püstitamine. Peale esitatud väljavõtte rohkem pole väljakujunenud ehitusjoonega seonduvat ptk 17. Väljakujunenud ehitusjoon on määratud hoonest hooneni, mõnel juhul varasemalt üldplaneeringu alusel.</p>
	<p>1.8 – ÜP peatükis 20.1 tabelis 6 palume täiendada Vihtra-Suurejõe-Kurgja jõemaastiku, Kaisma järvede maastiku ja Lavassaare-Virussaare turbamaa soovitusi sarnaselt Soomaa soovitustega „majandustegevus toimub kooskõlas looduskaitse põhimõtetega ja viisiga, mis ei kahjusta kaitstavate alade loodust“.</p> <p>Soomaa puhul tuleb arvestada, et lisaks looduskaitsele on rahvusparkides eesmärgiks kaitsta kultuuripärandit, mis tähendab eelkõige ajalooliselt väljakujunenud asustumustri ja asustustiheduse säilitamist ja ka taastamist. Kavandatud ehitised peavad sobituma pärandkultuurimaastikku. Palume täiendada soovitusi kultuuripärandi kaitse põhimõtetega arvestamisega.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Seletuskirja täiendatakse.</p>
	<p>1.9 – ÜP peatükis 20.2 väärtuslikul metsaalal paiknevate metsade majandamiseks määratud põhimõtetes on toodud: metsa raiumisel alustatakse metsast, mis on vanem või mille tervislik seisund on halb. Juhime tähelepanu, et vanades metsades on elurikkus suurem, mistõttu soovitame väärtuslikul metsaalal looduslikus või looduslähedases seisus vanu metsi raietegevusest säästa. Metsa raiumisel alustada aladest, millel on juba inimõjutused (varasemad raided vms) või liikumisteede läheduses olevatest ohtlikus seisus metsaaladest.</p>	<p>Ettepanekut ei arvestata. Antud põhimõtte on kujundatud RMK KAH aladele seatud põhimõtetest. Ülekasvanud metsad võivad tekitada ümbritsevates majandusmetsades kahjusid (haigused, ürasekahjud). Üldine põhimõte on, et ka väärtuslikuks metsaks määratud alal toimub metsamajandamine.</p>
	<p>1.10 – ÜP peatükis 24 on käsitletud Kaisma järve matkarada, mis pikendatakse ümber järve. Hetkel on matkarada enamuse</p>	<p>Selgitame, et üldplaneering ei ole kusil laudrada maininud. Matkaraja, sh selle võimalikku tegemist laudrajana, tegemist hinnatakse KSH-s. Inimesed käivad seal ka praegu, tõsi märjal ajal pole see hästi läbitav.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p><i>osas pinnasrajana, kuid kui ÜP-ga on kavandatud laudraja ehitamine Kaisma järve ehituskeeluvööndisse LKS § 38 lg 5 p 10 kohaselt, siis tuleb seda tegevust ka üldplaneeringu KSH-s asjakohaselt hinnata, et mõju Natura alale oleks välistatud või vajadusel leevendatud.</i></p> <p>ÜP-ga uute ehitiste ette nägemine ilma mõjusid asjakohaselt hindamata ei ole lubatud arvestades Natura hindamise juhendmaterjale. Asjakohast hindamist ei pea tegema üksnes juhul, kui igasugune oluline mõju Natura 2000 aladele ehk ebasoodne mõju kaitse-eesmärkidele on välistatud. Hiljutiste kohtulahendite4 valguses tuleks asjakohane hindamine läbi viia võimalikult varajases staadiumis ja seda ei saa lükata edasistesse etappidesse. Arvesse tuleb võtta maksimaalselt negatiivne mõju ja selgitada asjakohases hindamises siis selle alusel elluviimise võimalikud mõjud. Ka leevendavaid meetmeid (mis välistavad mõju Natura alale), saab kavandada ainult Natura asjakohase hindamise tulemina.</p>	
	<p>1.11 – KSH aruande peatükk 3.2.2.1 - ehituskeeluvööndi vähendamine Pühajõe jõe ääres ei ole teemakohane, palume lõiku korrigeerida.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Korrigeerime sõnastust.</p>
	<p>1.12 - KSH aruande peatükk 3.2.2.1 (Supluskohtade rajamise mõju) – Palume selgitada, mida Elva näitel on Põhja-Pärnumaa vallas ühist, mida sellest näitest järeldada?</p>	<p>Elvas asuva Verevi järve näite alusel on kirjeldatud suplejate poolse reostuskoormuse kasvuga kaasnevaid mõjusid pinnaveekogumile.</p>
	<p><i>1.13 – KSH aruande peatükis 3.2.5.1 on öeldud: „Metsamaa raadamine rohevõrgustiku alal ei ole üldjuhul lubatud. Lubatud on metsa raadamine alal, millele on väljastatud maavara kaevandamise luba, eeldusel, et raadamise võimalikkus (mõju roheline võrgustiku toimivusele) on välja selgitatud ja vajadusel välja pakutud leevendus või vältimismeetmed maavara kaevandamisloa taotluse menetluses“.</i></p> <p>Juhime tähelepanu, et ka elamu ehitamiseks metsamaale tuleb metsamaa raadata, seega peame vajalikuks, et sõnastust täiendatakse lisaks maavara kaevandamise loale ka projekteerimistingimuste, ehitusloa vms raadamise alusega.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Korrigeerime sõnastust.</p>
	<p>1.14 – KSH aruande peatükis 3.2.6 lk 34 nimetada ka projekteeritavad kaitstavad alad ning tuua välja ka tabelis.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Täiendame kaitstavate alade tabelit.</p>
	<p><i>1.15 – KSH aruande peatükis 3.2.6.1 on toodud välja, et tuuleala TU17 kattub väikeluige (Cygnus columbianus bewickii) leiukohaga (puhkeala) ning on leitud, et tegemist ei ole ainukese sobiva rändepeatuspaiagaga piirkonnas, mistõttu tuuleenergeetika arendamine ei ohusta liigi elupaika, kuna liik saab kasutada teisi ümbruskonnas olevaid</i></p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Täiendame KSH aruannet Ornitoloogide poolt koostatava üle-eestilise analüüsiga. Palume Keskkonnaametil jagada vaheseisukohti ka Põhja-Pärnumaa vallaga. Täiendame väikeluike puudutavat.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p><i>lagedaid alasid. Antud puhkepeatuspaik on kantud EELISesse töö „Väikeluige rändepeatuskohtade inventeerimine Lääne- ja Pärnu maakonnas“ (koostaja: Leho Luigujõe, 2021) alusel ning antud töö kohaselt on tegemist piirkonna ühe olulisema väikeluige rändeaege ööbimisalaga. Täiendavat sisendit võib oodata MTÜ Eesti Ornitoloogiaühing poolt koostatavast üle-eestilisest analüüsist, mille lõpptähtaeg on 2022 aasta sügisel, kuid vaheseisukohti loodab Keskkonnaamet saada juba kevadel. Keskkonnaamet peab vajalikuks, et üldplaneeringu koostamisel arvestatakse üle-eestilise maismaalinnustiku analüüsi tulemustega.</i></p> <p><i>Lisaks märgime, et väikeluik on ka vahetus läheduses paikneva Lavassaare linnuala kaitseesmärgiks olev liik. Seega vajab KSH aruandes esitatud hinnang täiendamist. Algatatud on rahvusvaheline projekt WaterLANDS, mille käigus korrastatakse suur osa (kokku ca 900 ha) Lavassaare turbatootmisala ammendunud ja lähiaastatel ammenduvatest aladest. Eesti poolseteks projekti osalisteks on Tartu Ülikool, Eestimaa Looduse Fond, Riigimetsa Majandamise Keskus ja AS Tootsi Turvas.</i></p>	
	<p><i>1.16 – KSH aruande peatükis 3.2.6.1 lk 36 on öeldud: „Arvestades leiukoha pindala (EELISe andmetel ca 814300 m²), oleks pesapuu raadiuses ca 509 m, mis tähendab, et tinglikult on selle nõudega juba arvestatud.“ Lause mõte on arusaamatu, palume täpsustada.</i></p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Täiendame sõnastust selliselt, et see oleks üheselt arusaadav.</p>
	<p><i>1.17 – KSH aruande peatükk 3.2.6.1 tabel 3.6 allmärkus 1: „Ei ole arvestatud ÜP raames läbiviidud puhveranalüüsis, kuid millest tuleb tagada tabelis esitatud kaugus detailplaneeringu koostamisel.“</i></p> <p><i>Kahjuks ei ole võimalik aru saada, mille kohta see allmärkus käib.</i></p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Täiendame sõnastust selliselt, et see oleks üheselt arusaadav.</p>
	<p><i>1.18 – KSH aruande peatükk 3.2.6.1 Tuulepargiala TU4 võib pidada samuti looduskaitse riskantseks, kuna see paikneb mitmete kaitsealuste ning tuulikuparkide arendamise seisukohast eeldavalt mõjutatud liikide leiukohtade läheduses, kuid väljaspool Keskkonnaameti poolt esitatud soovituslike puhvrite ulatust.</i></p> <p><i>Antud ala arendamisele peavad eelnema põhjalikud elustiku (linnustiku) uuringud.</i></p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. ÜP seletuskirja ptk 10.4.2 on esitatud tingimused, mida tuleb tuulikuparkide arendamisel järgida. Üheks neist tingimustest on detailplaneering ja keskkonnamõju strateegiline hindamine. Viimasega selgitatakse välja võimalikud kaasuvad mõjud ning määratakse vajadusel leevendavad meetmed. Seatud on tingimus, et detailplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse koostamise staadiumis esitatakse läbi viidavad täiendavad uuringud ja kaasatavad liigiekspertid. Lisame üldplaneeringusse viite, et TU4 osas peavad eelnema eriti põhjalikud uuringud.</p>
	<p><i>1.19 – KSH aruande peatükis 3.2.7.1 on öeldud, et Natura 2000 ala eelhindamine (edaspidi Natura hindamine) viiakse läbi vastavalt loodusdirektiivi artiklile 6. Natura 2000 aladele ja nende kaitseväärtustele avalduvate mõjude hindamisel on meetodilisteks aluseks juhendmaterjal Juhised Natura hindamise läbiviimiseks loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3</i></p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. KSH koostamisel lähtutakse juhendmaterjalidest.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p><i>rakendamisel Eestis (MTÜ Eesti Keskkonnamõju Hindajate Ühing, 2016).</i> Märgime, et viimasel ajal on avaldatud nii uuendatud Euroopa Komisjoni kui Eesti Natura hindamise juhendmaterjale, millistega on paslik arvestada, kuna need annavad ka strateegiliste planeerimisdokumentide Natura hindamisele täiendavaid suuniseid. Viited juhendmaterjalidele on leitavad näiteks Keskkonnaameti veebilehelt6.</p>	
	<p><i>1.20 – KSH aruande peatükk 3.2.7.1 lk 49 –</i> Palume lisada kaart ka Natura alade paiknemise kohta, sealjuures tuua välja kattuvus puhke- ja virgestusaladega ja külastustaristuga.</p>	Ettepanekuga arvestatakse. Esitame Nautra alade paiknemise ning võimalike mõju avaldavate objektidega.
	<p><i>1.21 – KSH aruande peatükk 3.2.7.2 –</i> Analüüsimate on järgmiste tegevuste keskkonnamõjud: Kaisma looduslal ja Taarikõnnu-Kaisma linnualal matkaraja pikendamine ümber järve; Pärnu jõe looduslal kergliiklustee ning tuletõrje veevõtukohtade rajamine. Oese soo looduslal Libatse arenguala piirnemine ei välista mõju loodusalale. Kaasned võivad veerežiimi muutus, mis Oese soo looduslal eesmärgiks olevatele märgadele elupaigatüüpidele on olulise mõjuga.</p>	Ettepanekuga arvestatakse. Täiendame KSH aruannet.
	<p><i>1.22 – KSH aruande peatükk 3.2.7.4 - Keskkonnaameti poolt tuuleenergeetika arendamiseks antud soovitusel on märgitud, et puhver kaitstava ala piiri ning tuulikupargi vahel on soovituslikult 100 m. Lisatud on, et täpne vajalik puhver (st lähimate rajatiste kaugus, kusjuures peab märkima, et soovitusliku puhvri ulatust mõõdetakse tuulepargi ala piirist või laba ulatusest, mitte masti asukohast) leida detaillahenduse KSH käigus, arvestades kaudseid mõjusid, nt märgades elupaikades juurdepääsuteede ja/või kuivenduste mõju. Keskkonnaameti poolt antud soovitusel on puhvrina käsitletud ala, mille puhul üldjuhul võib eeldada negatiivse mõju esinemist, samuti on märgitud, et ei saa välistada, et teatav negatiivne mõju võib avalduda ka kaugemale. Tuulealad TU2 ja TU30 on kavandatud minimaalselt 100 m kaugusele Oese soo loodusalast (siseriiklikult Oese soo hoiuala) ja Tellissaare loodusalast (siseriiklikult Tellissaare hoiuala). Mõlema loodusala eesmärgiks on kaitsta erinevaid märgalakooslusi, sh ka siirde- ja madalsookooslusi. Märgalakooslused, eriti madalsookooslused on eriti tundlikud veerežiimi muutustele. Tuuleala TU2 on kavandatud osaliselt Oese turbamaardlale, kust on varasemalt turvast ka kaevandatud. Turbamaardla ala,</i></p>	Ettepanekuga arvestatakse. Täiendame KSH aruannet.

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p>planeeritud tuuleala ning tuuleala ja loodusala vaheline ala on osaliselt varasemalt kraavide abil kuivendatud, alal kulgevad pinnasteed. Oese soo hoiuala kaitsekorralduskavas 2018-2027 on kuivendamist peetud märgalaelupaikadele negatiivset mõju avaldavaks tegevuseks ning on antud juhised jätta kaitseala servakraavid (sh ka ala lõunapiiril olevad kraavid) hooldamata, vähendamaks kuivenduse ebasoovitavat mõju.</p> <p>Tuuleala TU30 on kavandatud varasemalt kraavitatud põllu- ja metsamaale. Kuivenduse negatiivset mõju kaitseväärtustele on toodud välja ka Tellissaare hoiuala kaitsekorralduskavas 2013-2022.</p> <p>Seega leiame, et KSH Natura hindamine peaks antud arendusaladega seonduvalt seadma järgmisse arendusetappi suunise/kohustusliku mõjusid välistava meetme, et alale tuulikute rajamisel tuleb rakendada ehitustehnoloogiasid, mis ei suurenda looduslaldel kuivendusmõjusid, vajadusel rajada nt hüdrotõke. Antud suunis on asjakohane ka Oese looduslaldaga külgneva Libatse arenguala edasise arenduse suunamiseks.</p>	
	<p>1.23 – KSH aruande peatükis 3.2.7.6 tabel 3.11 on toodud leevendav meede: „Ala TU17 tuuleenergia arendusalade hulgast välja arvata või tuuleenergia arendusala piire muuta vastavalt elupaiga piiride muutumisele“.</p> <p>Selle meetme sisu jääb arusaamatuks, palume täpsustada.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Tegemist on aegunud meetmega, ÜP KSH koostamise käigus läbiviidud hindamise tulemusi on korrigeeritud ning ala puudutav meede on järgnev (kajastatud ka KSH-s ptk 3.2.6; KOKKUVÕTE): „lähtuvalt väikeluige ja kavandatud tuuleenergia arendusala konfliktist, tuleb tuuleenergia arendusala TU17 arendamisel läbi viia DP ja KSH, sh rändeuuring“.</p>
	<p>1.24 – Üldplaneeringu põhijoonistel palume eraldi välja tuua ka Natura alad (loodus- ja linnualad).</p>	<p>Ettepanekuga ei arvestata. Leiame, et nii detailne alusinfo käsitlus ei ole asjakohane ning varjutab kohaliku omavalitsuse enda poolt seatavad suunised. Riiklike kitsendusi ning nende täpsed iseloomu tuleb alati vaadata ajakohasest registrist. Üldplaneeringus kajastatakse looduskaitse kitsendused üldistatult. Ka vormistamismääruse kohaselt oleks tegu tugiinfona, mis on mõne aasta pärast eksitav, kuna pole ajakohane.</p>
	<p>II Maavarad 2.1 – ÜP peatükis 10.4.2 on öeldud, et maakonnaplaneeringuga on kavandatud tuuleenergeetika tootmis alad ja arenduspiirkonnad, sh Pitsalu (P7). ÜP-ga on kavandatud suures osas samale alale tuuleenergeetika arendusala TU17. Kõnealused tuuleenergeetika arendusalad asuvad Lavassaare ja Elbu turbatootmisalal, kus kaevandab turvas AS Tootsi Turvas (kaevandamise keskkonnaluba nr KMIN-070, kaevandamisluba kehtib kuni 09.08.2049).</p> <p>Arvestades keskkonnalda kehtivusaega ning trendi, et olemasolevaid turbatootmisalasid üldjuhul ei ammendada loas märgitud kehtivusaja jooksul ja lubasid pikendatakse, ei ole tuuleenergeetika alade kavandamine kõnealusele aktiivsetele turbatootmisale põhjendatud. Tuuleenergia arenguala reserveerimisega turbatootmisalale võidakse luua tulevastele tuulikuparkide arendajatele õigustatud ootus rajada tuulepark tootmisalale juba keskkonnalda</p>	<p>Selgitame, et üldplaneering ei anna ehitusõigust elektrituulikute püstitamiseks. Üldplaneeringu tingimused näevad ette neil aladel detailplaneeringu koostamise koos uuringute ja keskkonnamõjude hindamisega. Detailplaneeringu algatamise soovi korral on kõigil ametitel, maaomanikel ja loaomanikel võimalik esitada sisend. Kui võimalik tuulepark ei ole mõistlik perspektiivis turbatootmistevõtte tõttu realiseeritav (võimalik planeeringulahendus pole elluviidav), siis KOVil on õigus DP algatamisest keelduda. Oleme seisukohal, et turbatootmine ning elektrituulikute paigaldamine ei ole suurel maa-alal tingimata üksteist täielikult välistavad, kui huvigruppide vahel vastavad kokkulepped saavutatakse ning detailplaneering on võimalik kehtestada.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p><i>kehtivusaja jooksul. See aga riivab olulisel määral kaevandamisloa omanike õigusi. Soovitame tutvuda Riigikohtu otsusega nr 3-17-2013⁷, kus on sarnast olukorda käsitletud.</i></p>	
	<p><i>2.2 – ÜP peatükis 21 (Maardlatest ja kaevandamisest mõjutatud aladest tekkivate kitsenduste määramine on öeldud: „Maavara kaevandamine ja kaevandatud ala korrastamine peab toimuma kahe aasta jooksul peale kaevandamistegevuse lõppemist. Pikemaajalise kui viis aastat-, kaevandamise korral tuleb kavandada etapiviisiline korrastamine, kus maavaravaru ammendumisel tehakse ala korda, vaatamata sellele, et lähialal kaevandustegevus jätkub.“</i></p> <p>Kaevandamise ja korrastamise aja regulatsioon tuleneb maapõueseadusest, seda ei saa üldplaneeringuga määrata. Küll saab kaevandaja ja kohalik omavalitsus teha igakülgset koostööd, et kaevandatud ala korrastamine toimuks minimaalse aja jooksul.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Tingimused kirjutati ringi ning ajalisest määrangust loobuti.</p>
	<p><i>III Välisõhk 3.1 - ÜP seletuskirja peatükk 5 – ÜP-s tingimuste seadmisel on oluline olemasolevate ja planeeritavate tööstus- ja tootmisalade juures välja selgitada järgnev: 1. Millise keskkonnamõjuga (sh. müra, välisõhusaaste, sh. lõhn, valgusreostus, jäätmetekke jne.) objekte soovitakse näha sellel alal. 2. Kui suure keskkonnamõjuga objekte soovitakse näha sellel alal. 3. Kui suured peavad olema puhveralad, mis tagaks, et elukeskkonnakvaliteet ei langeks olukorras, kus lisaks õigusaktides toodud piirväärtustele, soovib kogukong/ühiskond tüüpiliselt nõ. ekstra kaitset. 4. Kui ruumi puhveraladeks pole, tuleb eelnevalt välja selgitada või seada kohustus välja selgitada, kas eksisteerivad muud meetmed keskkonnamõju efektiivselt leevendamiseks/ vähendamiseks.</i></p> <p><i>Maakasutuse planeerimisel ja sellega kaasneva mõju hindamisel arvesse võtma, et paljude tööstus- või tootmistegevustega (sh soojatootmine) kaasneb keskkonnahäiring (nt lõhn, müra, tolm, muu õhusaaste jne.; vt. lisaks keskkonnaseadustiku üldosa seadus) ning nimetatud planeerimisprotsess peaks olema üks tööriist, et vähendada keskkonnahäiringute mõju eelkõige keskkonnale, inimese tervisele ja heaolule. Arvestada tuleb, et tööstus/tootmine, mis on eeldatavalt suurema mõjuga, tuleks planeerida tiheasustusest piisavalt eemale (piisav vahemaa selgitada välja keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus). Mõistlik oleks teha vahet suurema ja väiksema heitega/keskkonnahäiringuga</i></p>	<p>Soovime jääda üldplaneeringu koostamisel üldplaneeringu täpsusastme juurde. Teoretiseerida võib erinevate raskusastmete määramise üle, kuid rakendub praktikas pole see meie hinnangul lihtne ja üheselt arusaadav. Ilmselt seetõttu pole see nii määratud ka õigusaktides. Kui teil on häid näiteid – ootame huviga sisendit. Praegu oleme ptk 5 sätestanud kahjuliku mõju korral võimaliku lisauuringute või KMH või KSH tegemise vajalikkuse ja otsuseid tehakse igal üksikjuhul eraldi lähtuvalt konkreetsest sisendist. Samuti on määratud võimalike leevendusmeetmetega seonduv. Tootmisest ja tööstusest tulenevate häiringute piirnormid peavad olema olenevalt häiringutest tagatud kas tootmisüksuse katastri piiril (nt välisõhu saaste piirnormid) või vastuvõtja juures (nt müra). Mõju inimese tervisele ja heaolule on käsitletud Põhja-Pärnumaa ÜP KSH ptk 3.5.3.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p>tööstusel/tootmisel/ tegevusel ning need planeeringus ära defineerida koos neile rakenduvate üldiste reeglitega (st. kus saab sellist tegevust teha, kus ei saa). Võimalusel kasutada väiksema heide/keskkonnahäiringuga alapuhveralana suurema heide/keskkonnahäiringuga ala ja elanike/laiema üldsuse poolt igapäevaselt kasutatavate alade vahel. Pargid, terviserajad ja muud sellised rekreatsiooniks mõeldud alad ei sobi kindlasti sellisteks puhveraladeks. Põhja-Pärnumaa valla ÜP eelnõus on käsitletud puhverala minimaalselt.</p> <p><i>3.2 – ÜP seletuskirja peatükk 2, peatükk 21 – Uute turbatootmisalade avamise puhul on väga oluline lisaks muudele keskkonnaküsimustele hinnata ka tuuleerosooni.</i></p> <p>Üldplaneeringus on soovitatav määrata turbatootmisalade vähim kaugus elamutest arvestades kliimamuutuse tõttu järjest tugevnevaid tuuli ja valdavaid tuulesuundi.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. KSH aruannet täiendatakse turbatootmise temaatikaga ning kaalutakse täpsemate tingimuste seadmist.</p>
<p>24. OÜ Rail Baltic Estonia, 28.01.2022 kiri nr KV2022-016</p>	<p>Põhja-Pärnumaa valla territooriumile on kavandatud 2 Rail Baltica kohalikku peatust (Kaisma, Tootsi). Kaisma peatus on kavandatud kohaliku omavalitsuse soovil ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi suuniste kohaselt 58 Aluste-Kergu tee ja Rail Baltica trassi ristumise asukohta (Aluste-Kergu teest põhjapool ning Rail Baltica trassist idapool). Palume üldplaneeringu dokumentides kajastada Tootsi kohaliku peatuse asukohas lisaks kohalikule peatusele Rail Baltica Tootsi raudteejaam.</p> <p>Palume lisaks üldplaneeringu joonisele kajastada Kaisma ja Tootsi kohalike peatuste ning Tootsi raudteejaama informatsioon seletuskirja punktis 8.7 Raudteetaristu.</p> <p>Kohalike peatuste täpne lahendus selgub detailplaneeringu koostamise käigus.</p> <p>KSH aruande eelnõus lk 13 ja 89 on korrektne on öelda, et Põhja-Pärnumaa valda on kavandatud üks Rail Baltica raudteejaam (rongide möödaskõigu jaam koos kohaliku peatusega) asukohaga Tootsi-Piistaoja kõrvalmaantee nr 19271 juurde ning üks Rail Baltica kohalik peatus (ilma möödaskõigujaamata) asukohaga Aluste-Kergu tugimaantee nr 58 juurde</p> <p>Palume üldplaneeringu materjalides eriplaneeringu kohaseid Rail Baltica teenindusteid mitte kajastada, sest praeguses projekteerimise etapis on selgunud, et raudtee hooldusteede ja kinnistutele juurdepääsuteede lahendustes tuleb täpsustusi. Teeme ettepaneku teemat käsitleda üldsõnaliselt ning viidata, et täpsed lahendused selguvad projekteerimise käigus</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Täiendame leppemärgi kirjeldust „Rail Baltica kohalik peatus või jaam“ nagu see Rail Baltica kaardirakenduses seisuga 04.03.2022. Seletuskirjas nimetame Kaisma peatus ja Tootsi jaama.</p> <p>Ettepanekuga arvestatakse. Lisame täienduse seletuskirja.</p> <p>Võtame teadmiseks.</p> <p>Ettepanekuga arvestatakse. Täiendame KSH-d.</p> <p>Ettepanekuga arvestatakse. Lisatakse üldine viide seletuskirjas.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p>Rail Baltica raudtee ehitusperioodil kasutatavate teede kasutamiseks koostatakse vastav analüüs, mis valmib orienteeruvalt 2022 aasta teises kvartalis</p>	<p>Võtame teadmiseks.</p>
	<p>Planeerimisel arvestada, et müratundlike objektide kavandamisel Rail Baltica raudtee lähipiirkonnas peab arendaja tagama ja finantseerima normidele vastavate leevendavate meetmete kasutusele võtmise.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse.</p>
	<p>Tuulikute kavandamisel Rail Baltica raudteede vahetusse lähedusse peavad need olema vähemalt nende kõrgusega võrdsel kaugusel raudteerajatistest. Kõrgusele tuleb juurde arvestada ka tiiviku laba pikkus</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse.</p>
	<p>Juhime tähelepanu, et Viluvere külas Piistaoja metsa (93001:003:0109) kinnisasja piirkonnas on kavandatud rohevõrgustiku ala kuni Tallinn-Lelle-Pärnu raudteeni. Olemasoleva raudteega parallelselt on kavandatud Rail Baltica raudtee, millele kavandatud ökodukt paikneb ligikaudu 1 km kaugusel põhjasuunas Tori vallas Elbi külas. Ökodukti parima toimivuse tagamiseks ei ole soovitatav ökodukti suudme lähedusse rajada loomade liikumist takistavaid arendusi, mis võivad vähendada ökodukti toimivust. PlanS § 75 lg 1 p 10 kohaselt on kohaliku omavalitsuse üldplaneeringu üheks ülesandeks rohevõrgustiku toimimist tagavate tingimuste täpsustamine ning sellest tekkivate kitsenduste määramine. Juhul, kui planeeritakse ökodukti piirkonda arendusi, siis tuleks ökoduktide spetsialistiga kavandada meetmed häiringute hindamiseks ja maksimaalseks vähendamiseks, et tagada loomade liikumine ja nende võimalikult väike häirimine.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Esitatakse ökoduktide lähipiirkondade ühine käsitlus.</p>
	<p>Selleks, et tagada ökoduktide toimivus ning tuginedes Rail Baltica projekti keskkonnamõtjude hindamise käigus tehtud järeldustele, teeme ettepaneku üldplaneeringuga kehtestada ökoduktidele 500 m raadiusega piiranguvöönd. Keskkonnaekspertide ettepanek piiranguvööndis kehtivatele piirangutele on järgmine: a. Keelatud on jahipidamine. Jahipidamine on lubatud erandkorras kohaliku omavalitsuse nõusolekul. Omavalitsus võib loa anda põhjendatud juhul nagu nuhtlusisendi kütamiseks, võõrliikide arvukuse reguleerimiseks juhtudel, kui kaitsetsoonist väljaspool pole võimalik või on raskendatud taotletava tegevuse läbiviimine. b. Keelatud on lageraie ja metsa raadamine. Lageraie on lubatud kohaliku omavalitsuse nõusolekul ning seatud tingimustel juhtudel, kui metsa uuendamisel ei taga teised uuendusraieviisid piiranguvööndi metsa säilimist ja arengut</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Seletuskirja ja joonist täiendatakse vastavalt.</p>

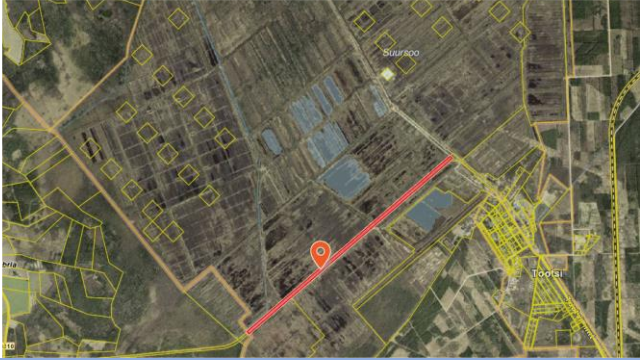
Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p>ökodukti kasutatavatele liikidele sobivas seisundis. Näiteks võib kohalik omavalitus lubada erandkorras kitsa langiga lageraiet kuusikutes või lepikutes, ehk puistutes, mille uuendamiseks sobib lageraie paremini. Raie lubamisel tuleb arvestada, et metsana säiliks kõrgpuistu koridorid.</p> <p>c. Keelatud on teede, hoonete, aedade, piirete jms objektide rajamine, mis võivad takistada loomade ligipääsu ökoduktile.</p> <p>d. Keelatud on maavarade kaevandamine.</p>	
<p>25. Multiland OÜ, 14.02.2022 kiri</p>	<p>Maakasutuse piirangud Multiland'ile kuuluvad Põhja-Pärnumaa vallas muuhulgas alljärgnevad kinnistud (edaspidi: Kinnistud): Kinnistu nimi: Katastrinumber: Lobi-Serva 18802:001:0153 Kasemaa 27601:004:0071 Salu 27601:003:0092 Liblika 93004:003:0021 Siili 93002:001:0059 Saarmakose 93004:004:0054 Rabaääre 18803:002:0176 Nimetatud Kinnistud on Koostatava Üldplaneeringu järgi määratud kuuluvaks rohevõrgustiku alale. Kinnistute rohevõrgustiku koosseisu määramine seab kinnistu omanikele täiendavaid piiranguid maa-ala kasutamiseks. Multiland on ettevõtte, mille põhitegevusalaks on metsamajandamine ja Koostatava Üldplaneeringuga planeeritavad piirangud nimetatud Multilandi Kinnistutel piiravad Multiland'i ettevõtlusvabadust. Kui vastavate Kinnistute rohevõrgustikku määramine on vältimatu, siis kuidas on planeeritud hüvitise maksmine Kinnistute omanikule? ETTEPANEK: Mitte määrata Kinnistuid Koostatava Üldplaneeringuga rohevõrgustiku koosseisu.</p> <p>Juurdepääsu planeerimine PlanS § 75 lg 1 p 1 kohaselt on üldplaneeringu ülesandeks transpordivõrgustiku ja muu infrastruktuuri, sealhulgas kohalike üldise asukoha ja nendega seotud kitsenduste küsimused üldplaneeringus. Multilandi kinnistutele Reinumetsa (katastrinumber: 18803:003:0036) ja Rabaääre (katastrinumber: 18803:002:0176) puudub vajalik juurdepääs avalikult kasutatavalt teelt. Multiland'i äritegevuseks on metsa jätkusuutlik majandamine, mille üks osa on jooksev metsakorraldus. Pidev metsakorraldus eeldab mõistlikku ligipääsu kinnistutele, muuhulgas ka metsa sanitaarse seisundi hindamiseks.</p>	<p>Ettepanekuga ei arvestata. Selgitame, et üldplaneeringuga ei seata rohevõrgustikus piiranguid metsa majandamisele. Rohevõrgustik on ette nähtud juba maakonnaplaneeringuga. Kui tutvute täiendavalt rohelise võrgustiku peatükiga, siis saate veenduda, et seal ei ole ühtegi piirangut metsa majandamiseks. Rohelises võrgustikus piiratakse raadamist. Rohelises võrgustiku on võrreldes nn tavamaaga teatavaid piiranguid ehitamiseks, kuid ka ehitamine ei ole välistatud. Üldplaneeringuga planeeritud maakasutuse kavandamisel ei ole alust hüvitise maksmiseks seni, kuni ei kavandata maad võõrandada või valdust seada – seni ei ole üldplaneeringu koostamise protsessis ühtegi sellist juhtu määratud.</p> <p>Ettepanekuga ei arvestata. Viidatud katastriüksuste piirideni on teed olemas. Esitatud asukohtades puudub vajadus kavandada kohalikku teed (avalik kasutus). Sarnaselt paljude teiste maaüksustega on ka antud asukohas mõistlik kasutada asjaõigusseadusest tulenevaid kokkuleppeid teistel maaüksustel olevate teede kasutamiseks. Kohalikul omavalitsusel ei ole ressursi tagada avalikult kasutatav juurdepääs igale katastriüksusele, seetõttu kaalutakse hoolikalt, kus peaks olema avalikult kasutatav kohalik tee ja kus mitte (sellekohased põhimõtted on samuti üldplaneeringus esitatud).</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p>ETTEPANEK: Koostatava Üldplaneeringuga võimaldada kinnistutele Reinumetsa (katastrinumber: 18803:003:0036) ja Rabaääre (katastrinumber: 18803:002:0176) vajalik juurdepääs avalikult kasutatavalt teelt.</p>	
<p>26. Adven Eesti AS 15.02.2022 nr 2-12</p>	<p>Adven Eesti AS saadab oma ettepaneku lisada Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu dokumentatsiooni järgnev info:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vändra alevi kaugküttepiirkonnad (Lisa 1 ja 2) Täiendada „3. Tehnovõrgud ja rajatised“ alajaotusega <p>3) Näidata ära kaugküttevõrgud ja piirkonnad</p> <ul style="list-style-type: none"> Viidata dokumentatsioonis kehtivale Vändra alevi kaugküttepiirkonna määrusele <p>Viidata dokumentatsioonis Vändra alevi soojusmajanduse arengukavale aastateks 2016-2026</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Kaugküttepiirkonnad on üldplaneeringu eskiisil vastavalt teie poolt esitatud lisadele. Määrused ja arengukavadele on viidatud täna kehtivate kaugküttepiirkondade juures, kuid eesmärk on üldplaneeringuga mitte põlistada kaugküttepiirkondade täpset paiknemist või detailset võrguarendust. Oleme seisukohal, et tänaste võrkude täpne näitamine üldplaneeringu täpsusastmes ei ole vajalik ning arengusuunad valitakse valdkondliku arengukavaga.</p>
<p>27. Kaitseministeerium, 15.02.2022 kri nr 12-1/21/4370</p>	<p>Palume üldplaneeringu seletuskirja peatüki 23 „Riigikaitse otstarbega maa-alade määramine“ teksti korrigeerida ning esitada see järgmiselt: „Põhja-Pärnumaa vallas ei asu riigikaitse ehitisi ega nende piiranguvõndeid. Üldplaneeringuga riigikaitse maa-alasid ei planeerita. Kaitsevägi ja Kaitseliit võivad metsaseaduse § 36 alusel kasutada riigimetsa riigikaitse väljaõppe korraldamiseks. Väljaõppe ajal võib esineda riigikaitse tegevusest tulenevaid keskkonnanähtusi (nt müra, tolm vms) ning tavapärasest suuremat raskesõidukite ja inimeste liikumist, millele tuleb piirkonna elanikel ja külastajatel arvestada.“</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Esitatud põhimõtte kirjutatakse üldplaneeringusse.</p>
<p>28. Raiko Gustavson, 16.02.2022 kiri</p>	<p>1. Palun moodustada Kaansoo kaitseala. Kaitsealade eesmärk on kaitsta ja uurida sookurgede ja teiste rändlindude rändeparvede kogunemist ja põhja-lõuna suunalise rändlindude rändeteekonda. Lisaks on eesmärgiks kaitsta traditsioonilist mitmekülgset maastiku ja kohaliku kultuuripärandit. Selle kaitseala asukohaks oleksid suured avatud põllumassivid Kaansoo ja Suurejõe vahel ning neid ümbritsevad loodumaastikud. Joonis lisatud. Lubada kaitsealal ainult piiratud majandustegevust (põllumajandus ja metsandus), mis ei kahjustaks ja ohustaks rändlindu.</p> <p>2. Palun moodustada Kaansoo-Tohera hoiuala. See hoiuala asukoht oleks Kaansoo kuni Toherani, pikki Navesti jõge 4km laiuselt (paralleelselt Soomaa rahvuspargiga). Joonis lisatud. Selle hoiuala eesmärk on kaitsta Natura-liikide (looma-, taime- ja seeneliigid) elupaiku väljaspool Soomaa</p>	<p>Mõlemad esitatud ettepanekud on riikliku taseme looduskaitset puudutavad ettepanekud. Looduskaitsealade kohaselt saab kaitseala ja hoiuala olla vaid riikliku taseme kaitsega. Alates 2015. aastast ei ole üldplaneeringu planeerimisalade kohaseks eesmärgiks ettepanekute tegemine riikliku looduskaitse korraldamiseks. Üldplaneeringuga saab määrata kohaliku omavalitsuse tasandil kaitstava objekti. Looduskaitsealade kohaselt võib kohaliku omavalitsuse tasandil kaitstavaks loodusobjektiks olla maastik, väärtuslik põllumaa, väärtuslik looduskoosus, maastiku üksikelement, park, haljasala või haljastuse üksikelement, mis ei ole kaitse alla võetud kaitstava looduse üksikobjektina ega paikne kaitsealal. Teie poolt esitatud kaitse viis ja eelkõige vajadus kaitsta lindude rändekoridori on riiklik huvi. Palun esitage eelnevalt lähtuvalt ettepanek kaitseala ja hoiuala moodustamiseks Keskkonnaametile.</p>

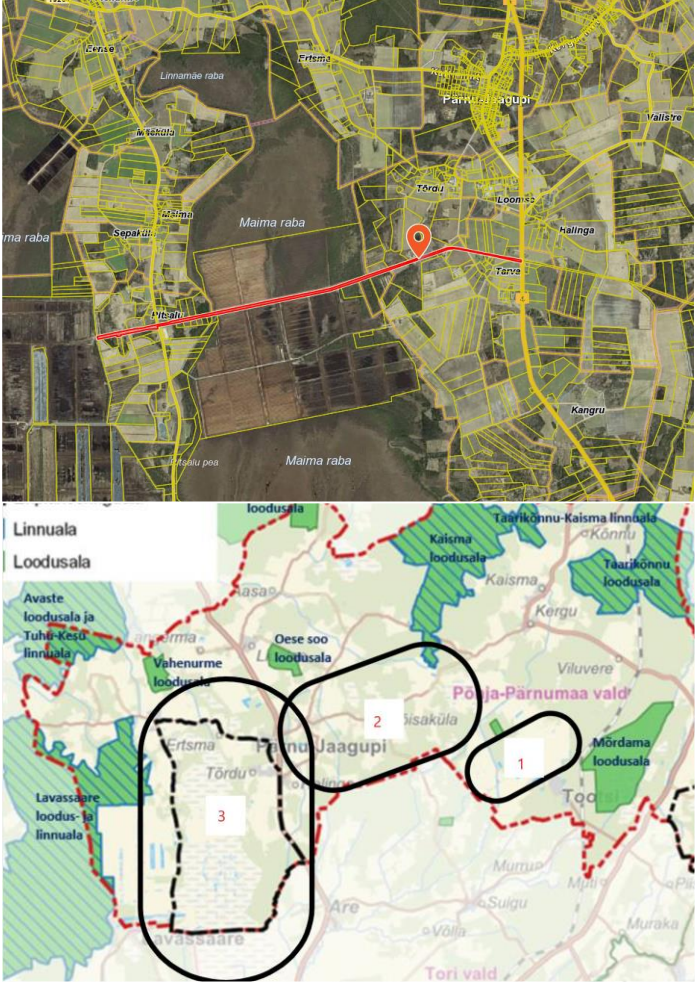
Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p>rahvuspargi NATURA kaitseala, tagamaks nende soodsat seisundit.</p> <p>Lubada hoiualal ainult piiratud majandustegevust (põllumajandus ja metsandus), mis ei kahjustaks ja ohustaks püsielupaiku ja ka rändlinde.</p>	
<p>29. Tiit Soosaar, 20.01.2022 kiri</p>	<p>Kas või kuidas oleks võimalik lisada potentsiaalsete tuulikutega seotud alasid. 93004:001:0286 93004:001:0184 93004:001:0148 63801:001:1027</p>	<p>Ettepanekuga ei arvestata. Kõik nimetatud katastriüksused asuvad kaitsealuse liigi väike-konnakotka püsielupaiga lähipiirkonnas, mistõttu on praeguste andmete kohaselt seoses kaitsealuse liigiga välistatud antud alale tuulepargi kavandamine.</p>
<p>30. Sustainable Investments OÜ, 08.03.2022 kiri</p>	<p>Piirkond 1 Ettepanek, kus sooviksime, et punasega märgitud teelõigus: *Teelõik on ca 40m laiusega 1. Oleks võimalik ehitada päikeseelektrijaama kui ajutise ehitisena; 2. Oleks võimalik paigutada tuulikuid, sellisel juhul rajatakse tee viisil, et see mööduks tuuliku vundamendist ning olukord tee kasutamise perspektiivist ei muutuks; 3. Antud teelõiku on samuti perspektiivselt plaanitud kasutada piirkonnas ja naabervallas olevate tuulikute rajamiseks, kuna see on olemasolev ning uue tee rajamine on tunduvalt suurema keskkonnamõjuga ja väga kulukas ettevõtmine, mis kindlasti mõjutab kohalikku kogukondasid rohkem kui kasutada olemasolevaid trasse; 4. Palume kaasata antud alaga seotud planeeringutesse ja küsimustesse.</p>	<p>Piirkonnas 1 kehtib Tootsi Suursoo ala ja tuulepargi teemaplaneering. Vt planeeringu eelnõust seletuskirja sees olevat joonist nr 6. Antud küsimust kaalutakse täiendavalt. Kuivõrd Tootsi Suursoo ala ja tuulepargi teemaplaneering käsitles vaid tuuleenergeetikat, siis püütakse leida võimalusi, kuidas selle kandmisel üldplaneeringusse oleks võimalik tagada, et teisi valdkondi puudutavad küsimusi saaks täiendavalt lahendada. Kui päikesepeakide reguleerimine Tootsi Suursoo ala ja tuulepargi teemaplaneeringu alal osutub võimalikuks, siis kohalik omavalitsus on seisukohal, et tammil liikumine peab jääma võimalikuks.</p>
	<p>Piirkond 2 Ettepanek, kus sooviksime, et sinisega märgitud teelõigus: 1. Võimaluse korral võtta arvesse potentsiaale tuulealana; 2. Kuidas oleks antud alal võimalik tuulikuid planeerida, kas on võimalik eriplaneering algatada?</p>	<p>Piirkond 2 on nõ üldplaneeringuga planeeritav tuuleenergeetika vaatest. Tulenevalt majapidamiste puhvrist 1 km ja loodusobjektide puhvritest on võimaliku ORME-tuulepargi alana ala TU16. Tänaste teadmiste alusel ei ole võimalik tuulepargi planeerimiseks suuremat ala kui TU16 kavandada.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
	<p>Piirkond 3 Ettepanek, kus sooviksime, et sinisega märgitud teelõigis: 1. Võimaluse korral võtta arvesse potentsiaale tuuleala juurdepääsu teena; 2. Palume kaasata antud ala planeeringusse;</p>	 <p>Piirkond 3 on tuuleenergeetika planeerimise seisukohast käimasoleva eriplaneeringu ala (st üldplaneeringuga ei kavandata sinna tuuleparki). Praeguse eelnõu kohaselt on antud teele kavandatud matkarada ja võimalik raudtee taastamine rekreatiivsel eesmärgil.</p>

Põhja-Pärnumaa valla üldplaneeringu eskiislahenduse avalikul väljapanekul (09.12.2021 – 16.02.2022) esitatud arvamused.

Nr, arvamuse esitaja	Arvamus	Valla seisukoht arvamusele
		 <p>The top map shows an aerial view of a rural area with yellow property boundaries. A red line connects a red location pin to a building. The bottom map shows a regional map of Põhja-Pärnumaa vald with various nature reserves (loodusala) and administrative boundaries. Three areas are circled in black and numbered 1, 2, and 3.</p>